

En **grön** budget för Nacka kommun 2022–2024



**miljöpartiet
de gröna**

Budgeten i sin helhet
finns här:



Innehållsförteckning

Hälsning från språkrören	2
Förslag till särskilda beslut.....	3
Budgeten i korthet	7
Förslag till mål och budget.....	9
Skattenetto.....	12
Kommunstyrelsen	12
Arbets- och företagsnämnden.....	16
Fritidsnämnden	18
Kulturnämnden.....	19
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	22
Natur- och trafiknämnden.....	25
Socialnämnden.....	28
Utbildningsnämnden	30
Äldrenämnden	33
Överförmyndarnämnden.....	36
Grunden för vår budget: ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart Nacka.....	37
Bilaga 1 – Investeringsbudget kalkyl för byggnation av direktägda hyreslägenheter	48

Hälsning från språkrören

En skuggbudget full av solsken! Här presenterar vi förslag som kan sätta igång Nacka kommuns omställning, full av satsningar på förnybar energi, förebyggande socialt arbete och föreningsstöd.

Budgeten går igenom alla nämnder och bygger på de förslag Miljöpartiet har samt har lagt i form av motioner och annat. Det är skarpa förslag för vilka vi även budgeterat och för vilka ekonomisk möjlighet till genomförande under denna budgetperiod finns.

Budgeten inleds med en beskrivning av budgetens viktigaste satsningar. I slutet av dokumentet hittar du sen de mål vi strävar efter på längre sikt och vad vi skulle vilja genomföra om vi satt med i den styrande majoriteten. Där finns också vår analys av utmaningarna Nacka står inför. Vi visar i dessa delar den inriktning vi långsiktigt vill se på politiken.

Trevlig läsning!

Sidney Holm, språkrör och oppositionsråd
Lisskulla Zayane, språkrör och gruppleddare



Förslag till särskilda beslut

Övergripande

- 1) Skattesatsen för år 2022 fastställs till oförändrad 18:23 kr.
- 2) Kommunfullmäktige beslutar om att anta klimatneutralitet som ett nytt övergripande mål i kommunens mål- och resultatstyrning
- 3) Kommunfullmäktige fastställer att minst hälften av de bostäder som byggs via kommunala markanvisningar ska utgöras av hyresbostäder.
- 4) Kommunfullmäktige beslutar att investeringar som för kommunen är ekonomiskt lönsamma sett ur ett livscykelperspektiv alltid ska genomföras skyndsamt. Dessa investeringar ska i finansieras utanför ordinarie finansieringsram.
- 5) Kommunfullmäktige beslutar att alla exploateringsredovisningar utöver en redovisning av kostnader och intäkter på kort sikt, även ska innehålla en bedömning av dessa på lång sikt.
- 6) Kommunfullmäktige beslutar om att det under 2022 ska tas fram riktlinjer för att vid ny- och ombyggnation planera alla verksamhetslokaler utifrån större flexibilitet utifrån alternativa användningsmöjligheter och verksamhetsförändringar, både vad gäller storlek och användningsområde.
- 7) Kommunfullmäktige beslutar om inriktningen att alla välfärdsfastigheter i Nacka ska byggas i massivträ.
- 8) Kommunfullmäktige fastställer internräntan på klimatinvesteringar inom kommunen till 10 punkter (0,1%) över kommunens genomsnittliga ränta för obligationslån.
- 9) Kommunfullmäktige fastställer internräntan på investeringar i bostäder till 25 punkter (0,25%) över

kommunens genomsnittliga ränta för obligationslån.

- 10) Kommunfullmäktige fastställer internräntan på investeringar i bilinfrastruktur till 175 punkter (1,75 %) över kommunens genomsnittliga upplåningsränta
- 11) Kommunfullmäktige fastställer internräntan på investeringar i gång- och cykelinfrastruktur, mötesplatser och grönstruktur till 50 punkter (0,5 %) över kommunens genomsnittliga ränta för obligationslån.
- 12) Kommunfullmäktige fastställer internräntan i välfärdsfastigheter och övriga investeringar till 1 % enligt rekommendationer från SKR.
- 13) Kommunfullmäktige fastställer ett separat lånetak för klimatinvesteringar i förnybar energi på 200 miljoner kronor år 2022
- 14) Kommunfullmäktige fastställer ett separat lånetak för investeringar i kommunägda hyresrätter på 250 miljoner kronor år 2022
- 15) Kommunfullmäktige beslutar om att kommunen ska vara klimatneutral till år 2030.

Kommunstyrelsen

- 16) Kommunfullmäktige fastställer Kommunstyrelsens driftbudget och fokusområden för 2022 enligt Miljöpartiets förslag.
- 17) Kommunfullmäktige beslutar att avsätta 5 mnkr för att anställa en hållbarhetsdirektör för att samordna kommunens arbete med de lokala klimat- & miljömålen och målen i FN:s Agenda 2030.
- 18) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 3 mnkr för att starta upp en ny Naturskola under Välfärd samhällsservice.
- 19) Kommunfullmäktige beslutar att 1 mnkr av "Trygghetspaketet 2.0"

öronmärks för föreningslivet genom nattvandrarerna.

20) Kommunfullmäktige beslutar att använda Skolförordningens 6§ till att där det är motiverat ge extra bidrag utöver checkbeloppet till verksamheter som drabbats av höga kostnader p.g.a. ny/ombyggda och renoverade skollokaler eller annat.

21) Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att under 2022 se över ägardirektiven för de kommunala bolagen med fokus på klimat- och miljöstyrning, samt ge Nacka Energi i särskilt uppdrag att utreda hur kommunen kan nå upp till målet i den regionala infrastrukturplanen om 193 snabbbladdningsstationer i Nacka till år 2030.

22) Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att säkerställa att nyskapade samfälligheter inte försvårar en utbyggnad av laddstolpar och andra hållbara investeringar.

23) Kommunfullmäktige ger Kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en lösning på problemet med befintliga samfälligheter som försvårar en utbyggnad av laddstolpar och andra hållbara investeringar.

Arbets- och företagsnämnden

24) Kommunfullmäktige fastställer Arbets- och företagsnämndens driftbudget och fokusområden för 2022 enligt Miljöpartiets förslag.

25) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 2 mnkr till Fisksätraakademien i enlighet med Miljöpartiets förslag.

26) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 400 tkr för etableringsbostäder i enlighet med Miljöpartiets förslag.

27) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 2 mnkr till Gröna sommarjobb i enlighet med Miljöpartiets förslag.

28) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 200 tkr till hjälp med ifyllning av digitala blanketter enligt Miljöpartiets förslag.

Fritidsnämnden

29) Kommunfullmäktige fastställer Fritidsnämndens driftbudget och fokusområden för 2022 enligt Miljöpartiets förslag.

30) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 2 mnkr för satsning på basketplaner vid kommunens skolgårdar.

31) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 5 mnkr för en Fritidsbank i kommunal regi.

32) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 200 tkr för miljöstyrande bidrag i enlighet med Miljöpartiets förslag.

33) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 1 mnkr för simskoleverksamhet i enlighet med Miljöpartiets förslag

Kulturnämnden

34) Kommunfullmäktige fastställer Kulturnämndens driftbudget och fokusområden för 2022 enligt Miljöpartiets förslag.

35) Kommunfullmäktige beslutar att 1 % av budgeten för ny-, om- och tillbyggnader ska avsättas för att förse offentliga utrymmen med konst eller konstnärlig gestaltning.

36) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 3,6 mnkr för utökad kulturpeng i förskola och skola i enlighet med Miljöpartiets förslag.

37) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 200 tkr till Cultural planning i enlighet med Miljöpartiets förslag.

38) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 500 tkr för spontankonstytter och projektet konstkuben i enlighet med Miljöpartiets förslag.

- 39) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 350 tkr för fristadskommun i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 40) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 300 tkr till utökade öppettider för Fisksätra Folkets hus i enlighet med Miljöpartiets förslag.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

- 41) Kommunfullmäktige fastställer Miljö- och stadsbyggnadsnämndens driftbudget och fokusområden för 2022 enligt Miljöpartiets förslag.
- 42) Kommunfullmäktige beslutar att ta bort parkeringsnormen i de områden som ingår i Nacka stad och ersätta den med en mobilitetsnorm i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 43) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 500 tkr för en utredning av gröna bullerskydd i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 44) Kommunfullmäktige beslutar att införa grön skatteväxling inom bygglovstaxan enligt en tidigare inlämnad motion från Miljöpartiet.
- 45) Kommunfullmäktige beslutar att fokus ska vara på människors rörelsebehov framför bilarnas vid all samhällsplanering i Nacka.
- 46) Kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska verka för att breda cykelvägar prioriteras till gena lägen och att bilar får ta omvägen.
- 47) Kommunfullmäktige beslutar att stadsbyggandet ska ske med en övergripande målsättning om ett klimatneutralt Nacka år 2030. Detta ställer höga krav på byggnaders och infrastrukturens utformning samt på kollektivtrafik.

Natur- och trafiknämnden

- 48) Kommunfullmäktige fastställer Natur- och trafiknämndens driftbudget och fokusområden för 2022 enligt Miljöpartiets förslag.

- 49) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 500 tkr för utredning av båt- bryggor för båtpendling och kultur- historiskt värde i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 50) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 500 tkr till projektering av ny snabbcykelbana längs Saltsjöbadsleden.
- 51) Kommunfullmäktige beslutar att tidigarelägga alla planerade investeringar i cykelinfrastruktur som är fysiskt möjliga.
- 52) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 500 tkr för iordningställande av badplats vid Sickla äng i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 53) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 250 tkr för upprättande av en naturvårdsplan inklusive skydd av groddjur i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 54) Kommunfullmäktige beslutar att NVOA får i uppdrag att inom ramen för någon av Nackas befintliga kretslopps- centraler och mobila kretslopps- centraler som ett pilotprojekt även integrerar renovering, reparation och försäljning/byten i verksamheten i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 55) Kommunfullmäktige beslutar att kommunen ska påbörja en restaurering av Nackas våtmarker i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 56) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 100 tkr till pilotverksamhet för reduktionsfiske i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 57) Kommunfullmäktige beslutar att i budgeten avsätta 250 tkr till en fördjupad studie över möjlig tunnelförläggning av Värmdöledens sträckning genom centrala Nacka.
- 58) Kommunfullmäktige beslutar att avsätta 1 Mnkr till att driva på utbyggnaden av snabbbladdning för elbilar i Nacka.

Socialnämnden

- 59) Kommunfullmäktige fastställer Socialnämndens driftbudget och fokusområden för 2022 enligt Miljöpartiets förslag.
- 60) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 1,6 mnkr till full löne-kompensation i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 61) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 3 mnkr till förebyggande åtgärder och tidiga insatser för missbruk och psykisk ohälsa bland unga.
- 62) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 1 mnkr till LSS-projekt inom daglig verksamhet.
- 63) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 1 mnkr till förebyggande hälsofrämjande arbete inom LSS
- 64) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 500 tkr för att förbättra bostadssituationen för äldre hemlösa.
- 65) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 600 tkr till en sänkning av avgiften för Familjerådgivning.

Utbildningsnämnden

- 66) Kommunfullmäktige fastställer Utbildningsnämndens driftbudget och fokusområden för 2022 enligt Miljöpartiets förslag.
- 67) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 10 mnkr till bidrag för mindre barngrupper i förskolan i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 68) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 10 mnkr till satsningen ”(Kli)matlyftet” i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 69) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 2 mnkr för pedagogiska måltider i enlighet med Miljöpartiets förslag.
- 70) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 750 tkr för FN-skolor i enlighet med Miljöpartiets förslag.

- 71) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 1 mnkr extra till vägledning av barn med neuropsykiatriska funktionsvariationer.
- 72) Kommunfullmäktige beslutar att Nacka kommun tar initiativ till en kommunövergripande dialog om finansieringen av elevhälsan i enlighet med Miljöpartiets förslag.

Äldrenämnden

- 73) Kommunfullmäktige fastställer Äldrenämndens driftbudget och fokusområden för 2022 enligt Miljöpartiets förslag.
- 74) Kommunfullmäktige ger Äldrenämnden i särskilt uppdrag att införa ett äldreombud och tillför 1 mnkr för detta i enlighet med Miljöpartiets förslag
- 75) Kommunfullmäktige ger Äldrenämnden i särskilt uppdrag att styra om mot en Personlig hemtjänst i enlighet med Miljöpartiets förslag, och tillför 10 Mnkr för detta.
- 76) Kommunfullmäktige ger Äldrenämnden i särskilt uppdrag att utreda förutsättningarna för införande av ett kommunalt hemtjänstalternativ.
- 77) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 250 tkr till vaccincheckar för säsongsinfluensa för anställda inom privat äldreomsorg i enlighet med Miljöpartiets förslag.

Överförmyndarnämnden

- 78) Kommunfullmäktige fastställer Överförmyndarnämndens driftbudget och fokusområden för 2022 enligt Miljöpartiets förslag.
- 79) Kommunfullmäktige beslutar att tillföra 250 tkr för att öka de gode männens användande av digitala tjänster.

Budgeten i korthet

Vi i Miljöpartiet deltar inte i Moderaternas tävling om Sveriges lägsta kommunalskatt. Låg skatt är inget självändamål, och mitt i en klimatkris där utsläppen av växthusgaser behöver minska med i snitt 7 procent om året är det oansvarigt att sänka skatten. I vår budget visar vi istället hur skattepengar kan användas för att accelerera kommunens gröna omställning och bygga ett långsiktigt hållbart samhälle.

Mål utan styrning nås inte

När ingen tar ett övergripande ansvar nås inga mål. Kommunen skulle aldrig avskeda ekonomidirektören och tro att vi ändå skulle hålla budgeten och nå de ekonomiska målen. Att vi saknar en Hållbarhetsdirektör visar att Alliansen inte prioriterar klimat- och miljöfrågor, vilket begränsar möjligheterna att nå målen i Agenda 2030 och Parisavtalet. Vi vill anställa en hållbarhetsdirektör med en stab och tillräckliga resurser för att kunna ta ett övergripande ansvar för att hela kommunen styr mot samma mål. I staben behövs en omvärldsanalytiker som kan återvinna idéer från andra platser både i Sverige och globalt, så att vi slipper uppfinna hjulet på nytt. Omställningen kräver samarbete med både näringsliv och ideell verksamhet, så en samordnare med fokus på hållbarhet och nya vägar framåt behövs också.

Klimatet kan inte vänta

Omställningen går för långsamt, och Nacka är långt ifrån bäst i klassen bland Sveriges kommuner. Klimatförändringarna pågår NU, därför vi måste satsa NU och inte senare.

Fossilfri bilflotta till 2024 - Under 2022 ska kommunens alla fossildrivna bilar börja bytas ut, vilket senast ska vara klart 2024.

Minst 10 snabbbladdstolpar 2022 - Nacka kommun ska skapa förutsättningar för bättre laddinfrastruktur i kommunen, både i

kommunal och privat regi. Utbyggnaden måste accelerera under de kommande åren, så att vi har 200 snabbbladdstolpar 2030, idag har vi bara 2. Kommunen måste ta ansvar för att det både juridiskt och tekniskt går att sätta upp laddstolpar i hela Nacka.

”(Kli)matlyftet” - Vi behöver äta mer vegetariskt, ekologiskt och säsongsbetonat, både för klimatet, matjordarna och vår hälsas skull. För att grundlägga goda matvanor tidigt vill vi erbjuda klimat- & miljösmart mat i alla grundskolor. Med satsning på pedagogiska måltider och mer pengar på maten kan lärare och kökspersonal tillsammans prata med barn om mat, klimat & miljö och öka förståelsen för varför vi måste ändra våra matvanor.

Grönt är lönt

Många av våra viktigaste förslag kostar ingenting. Det är istället förändringar i kommunens styrning och sätt att räkna på investeringar - förändringar vi tycker borde ha gjorts redan för länge sedan.

Lokalproducerad solenergi - Utöver att investera i egen solenergi vill vi köpa lokalproducerad solenergi från andra via PPA (Power Purchase Agreements). Då kan kommunen både minska utsläppen och driva på produktionen av hållbar energi samtidigt som vi gynnar det lokala näringslivet och skapar gröna jobb.

Markanvisning med villkor - När vi anvisar mark kan vi styra mot den stad vi vill ha, med krav på hållbara material som massivt trä, på energiförbrukning och solceller på alla tak. Genom att byta ut parkeringsnormen mot en mobilitetsnorm, kan vi styra mot mindre bilberoende och billigare bostäder. Vi vill också ställa sociala hållbarhetskrav - till exempel att det i bostadsrättsföreningar ska finnas små billiga bostäder som endast ska säljas till unga vuxna, och till starkt subventionerat pris.

Grön skatteväxling – Med högre kostnader för klimatskadliga projekt och lägre avgift för hållbara satsningar styr vi tydligt mot klimatmålen. Inom bygglovstaxan kan taxan slopas helt för plusenergihus medan hus med höga utsläpp under byggnation och användning får betala en högre avgift. Inom internräntan kan kommunen när vi lånar pengar till olika projekt differentiera räntan. Bilvägar styr mot bilberoende och får högre ränta medan solcellssatsningar och cykelvägar får lägre ränta.

Social hållbarhet

Miljöpartiets fokus är klimat- och miljöfrågan – men vi vill också skapa ett socialt hållbart samhälle. Vi gör flera satsningar på välfärd, för en trygg och meningsfull tillvaro hela livet.

Vi satsar på mindre barngrupper i förskolan och inrättar ett äldreombud. Dessutom satsar vi 2 miljoner på LSS och avsätter extra pengar till arbetet med hemlösa. Vi lägger resurser på att förebygga missbruk i tidig ålder och avsätter mer pengar till ekonomiskt bistånd.

För en rik fritid bygger vi nya basketplaner på skolgårdar och satsar på kulturupplevelser även för de allra minsta barnen. Vi startar en Fritidsbank där vem som helst kan låna utrustning till fritidsaktiviteter kostnadsfritt.

Vi satsar också på förebyggande insatser i Fisksätra, där vi förlänger öppettiderna för Folkets hus för att öka tryggheten, och instiftar en fond för gräsrotsinitiativ som tar avstamp i att förbättra området. Initiativen kommer beviljas stöd genom Fisksätra-akademien, och satsningen är en del i att omvandla Fisksätra från ”utsatt område” till en plats med långsiktig känsla av egenmakt och framtidstro.

Budgeten i siffror

Vi föreslår en oförändrad skattesats på 18,23 kr. I Miljöpartiets budget finns alla Alliansens satsningar med. Utöver det satsar vi i vår budget 86 Mnkr extra på våra medborgares välmående.

De största satsningarna i Miljöpartiets driftsbudget utöver de i Alliansens är:

- ♥ 12 Mnkr till klimatsmart skolmat och pedagogiska måltider.
- ♥ 11 Mnkr till en mer Personlig hemtjänst och ett äldreombud
- ♥ 10 Mnkr till mindre barngrupper i förskolan.
- ♥ 8 Mnkr extra till fritidsverksamhet
- ♥ 7 Mnkr extra till Välfärd skola & Välfärd samhällsservice.
- ♥ 6 Mnkr extra till förebyggande åtgärder för barn och unga inom Socialnämnden.
- ♥ 5 Mnkr till en Hållbarhetsdirektör med en tillhörande stab
- ♥ 4 Mnkr extra till kulturpeng i förskolan
- ♥ 3 Mnkr till en ny Naturskola i Nacka.
- ♥ 3 Mnkr extra till ekonomiskt bistånd.
- ♥ 2 Mnkr till gräsrotsinitiativ i Fisksätra.
- ♥ 2 Mnkr extra till gröna sommarjobb

Inom investeringsbudgeten är de två enskilt största satsningarna utöver Alliansens:

- ♥ 200 mnkr till en kostnadsneutral satsning på kommunägda klimatsmarta hyresrätter.
- ♥ 50 mnkr till en kostnadsneutral satsning på kommunägd solenergi.

Med en oförändrad skattesats möjliggör vi för satsningar på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart Nacka.

Förslag mål och budget

I Miljöpartiets budget prioriteras satsningar på våra barn, våra äldre, människor i behov av stöd, klimat & miljö samt kommunens egen personal. För att få budgeten att gå ihop föreslår vi en oförändrad skattesats på 18,23 kr.

Resultat

Resultatet efter jämförelsestörande poster uppgår i Miljöpartiets budget till 152 miljoner kronor, vilket motsvarar ett resultatöverskott

på 2,4%, vilket bidrar till uppfyllelse av kommunens finansiella mål om ett resultatöverskott på 2% över en löpande femårsperiod. Med oförändrad skatt även de kommande åren beräknas resultaten bli högre vilket också krävs för en kommun i stark tillväxt.

I Miljöpartiets budget finns alla Alliansens satsningar med. Utöver det satsar vi i vår budget 86 miljoner kronor extra.

Resultaträkning (tkr)	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	2 020 000	1 738 508	2 177 294	1 851 405	1 441 206	1 736 297
Verksamhetens kostnader	-6 872 000	-6 638 894	-6 724 710	-7 276 212	-7 057 543	-7 066 628
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar och reavinster	-4 852 000	-4 900 387	-4 547 416	-5 424 807	-5 530 737	-5 244 731
Övriga realisationsvinster	0	1 000	0	0	0	0
Avskrivningar	-260 000	-303 778	-300 500	-311 330	-328 765	-360 471
Verksamhetens nettokostnader	-5 112 000	-5 203 165	-4 847 916	-5 736 137	-5 859 502	-5 605 201
Skatteintäkter (inkl avräkning)	5 665 470	5 838 300	5 982 872	6 378 082	6 644 054	6 933 549
Inkomstutjämnning	-536 233	-634 626	-635 740	-735 178	-711 801	-692 999
Kostnadsutjämnning	299 251	275 675	274 022	308 211	316 638	347 666
LSS-utjämnning	-125 417	-133 258	-133 267	-143 603	-146 306	-149 739
Regleringsavgift/bidrag	107 678	316 578	315 649	271 117	196 244	198 604
Införandebidrag	38 498	0	0	0	0	0
Övriga generella statsbidrag	213 132	43 000	48 400	43 071	33 071	33 071
Fastighetsavgift	163 758	169 308	167 988	172 722	172 722	172 722
Skattenetto	5 826 137	5 874 977	6 019 924	6 294 421	6 504 622	6 842 873
Utdelning kommunala bolag	26 800	26 800	26 800	26 800	16 800	16 800
Övriga finansiella intäkter	11 200	3 605	8 100	32 262	8 415	10 795
Finansiella kostnader	-72 000	-67 875	-38 300	-56 279	-72 739	-88 345
Finansnetto	-34 000	-37 470	-3 400	2 783	-47 524	-60 749
Resultat före extraordinära poster	680 137	634 343	1 168 608	561 067	597 596	1 176 922
Extraordinära poster	0	0	-423 570	0	0	0
Årets resultat	680 137	634 343	745 038	561 067	597 596	1 176 922
varav reavinster och gåvor (jämförelsestörande poster)	0	510 724	485 870	409 132	189 255	510 593
Resultat exklusive jämförelsestörande poster	680 137	123 619	259 168	151 935	408 341	666 329
Resultatöverskott	12,0%	2,1%	4,3%	2,4%	6,1%	9,6%

Verksamhetens nettokostnader

Nämndernas nettokostnader i resultat-räkningen beräknas 2022 uppgå till 5 425 miljoner kronor. Av detta är 180 miljoner

kronor volymökningar och 86 miljoner kronor satsningar i verksamheterna utöver de som finns med i Alliansens budget.

Verksamhetens intäkter och kostnader (tkr)	Utfall	Budget	Prognos	Budget		
	2020 Netto	2021 Netto	2021 T2 Netto	2022 Intäkt	2022 Kostnad	2022 Netto
Kommunstyrelsen	-136 983	-185 433	-192 059	3 804 807	-4 007 130	-208 323
Kommunfullmäktige	-6 976	-6 187	-6 187	0	-6 387	-6 387
varav revision	-2 463	-2 671	-2 671	0	-2 991	-2 991
Kommunstyrelsen	-90 964	-79 930	-86 970	4 900	-92 480	-87 580
Stadsledningskontoret	-37 468	-36 141	-36 141	12 900	-261 713	-49 408
varav stab	-16 436	-16 400	-16 770	1 500	-51 500	-15 622
Stöd och serviceenheter	-15 450	-28 350	-21 353	245 300	-625 440	-16 413
Enheten för bygg- och anläggning	0	-6 800	-6 800	42 200	-51 500	-9 300
Enheten för fastighetsförvaltning	22 694	16 640	24 640	651 440	-625 440	26 000
Särskilda fastighetsobjekt	0	0	0	41 400	-51 442	-10 042
Exploateringsenheten Nacka	0	0	0	0	-2 500	-2 500
Exploateringsenheten Nacka stad	0	0	0	0	-3 500	-3 500
Brandförsvaret	-42 268	-40 853	-42 094	0	-39 893	-39 893
Myndighet- och huvudmannaheter	1 358	0	0	0	0	0
Produktion:	11 355	19 800	22 900	2 806 667	-2 789 967	10 700
Välfärd Skola	20 269	10 400	20 000	2 140 000	-2 133 300	6 700
Välfärd Samhällsservice	16 798	9 400	2 900	666 667	-656 667	4 000
KS oförutsett	-4 976	-5 000	-4 000	0	-20 000	-20 000
Arbets- och företagsnämnden	-196 523	-221 954	-194 154	88 000	-303 471	-215 471
Fritidsnämnden	-160 242	-155 540	-155 541	27 696	-198 178	-170 482
Kulturnämnden	-142 672	-140 973	-140 973	13 127	-155 164	-146 987
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-31 905	-39 283	-39 283	0	-39 733	-39 733
Natur- och trafiknämnden	-284 364	-312 141	-319 541	23 155	-379 307	-356 152
Socialnämnden	-848 000	-898 743	-898 743	62 647	-1 028 478	-965 831
Utbildningsnämnden	-2 881 169	-2 960 103	-2 955 603	202 971	-3 278 241	-3 075 270
Äldrenämnden	-812 724	-866 154	-878 618	62 243	-996 551	-934 308
Överförmyndarnämnden	-8 472	-7 944	-7 994	0	-8 494	-8 494
Summa nämnder och verksamheter	-5 503 054	-5 788 268	-5 782 509	4 284 645	-10 394 746	-6 121 051
Avgår avskrivningar	260 000	303 778	300 500		311 330	311 330
Tunnelbanan KPI	0	-26 100	-27 800	0	-18 150	-18 150
varav redovisas som finansiell kostnad		23 100	5 700		15 150	15 150
Övergripande verksamhet	391 054	587 103	956 693	863 039	-475 126	387 914
Verksamhetens nettokostnader före avskrivningar	-4 852 000	-4 900 387	-4 547 416	5 147 684	-10 561 542	-5 424 807

Förändring med minustecken i tabellen betyder en utökad budget

Finansiell verksamhet

Internräntan

Miljöpartiet gläds åt att kommunen genomfört vårt förslag om att låna upp pengar via egna obligationer istället för som tidigare via vanliga banklån. Detta har lett till kraftigt sänkta räntekostnader och bidragit till att vi går in i 2022 med en väldigt låg skuldsättning. Idag kan vi via obligationsmarknaden låna upp pengar till nära-noll-ränta vilket innebär att internräntan på som ska spegla en mer

långsiktig finansieringsnivå, lämnar ett välkommet överskott till kommunens finanser. Vi föreslår i vår budget en internränta på 1% vilket är den rekommenderade räntesatsen från SKR (Sveriges Kommuner och Regioner). En för hög internränta blir som en extra beskattning av de egna verksamheterna. Eftersom vår internränta blir lägre än Alliansens föreslagna, så omfördelar vi 13 miljoner kronor från övergripande verksamhet till nämnderna.

När vi nu går in i en period med tunga investeringar vill vi att kommunen ser över gapet mellan internräntan och den faktiska räntan, så att inte investeringar i t.ex. solceller, nya skolor eller idrottsanläggningar finansierar andra delar av kommunens verksamhet med överräntor. Miljöpartiet föreslår också en modell med differentierade internräntor där investeringar som motverkar uppfyllelsen av kommunens miljömål belastas med högre kapitalkostnader och investeringar som bidrar till att uppfylla dessa får lägre kapitalkostnader.

Internhyror

Miljöpartiet har länge drivit på att hyresersättningen för skollokaler ska brytas loss ur skolpengen och ersättas i ett system vid sidan om denna. Det är viktigt att alla skolor via skolpengen får lika mycket pengar per elev till den pedagogiska verksamheten. Det är också viktigt att extra pengar som tilldelas för socioekonomiska skillnader inte äts upp av höga hyreskostnader. Vi tror också att en sådan förändring av skolpengen ger ett bättre incitament till lokalenheten att driva på en utveckling mot flexibla, mer välutnyttjade lokaler och på sikt lägre lokalkostnader för Nackas skolor.

Nya lokaler är oftast dyrare än gamla. Därför vill vi att kommunen utnyttjar det tillägg i Skolförordningens 14:e kap. 6§ som utbildningsminister Gustav Fridolin (Mp) drev igenom 2018. Det nya tillägget gör det möjligt att ge extrapengar till en skola för höga kostnader ”på grund av kommunens investering i nya lokaler, renovering av befintliga lokaler eller någon annan omständighet.”

Pris- och lönekompensation

Budgeten ger ingen generell kompensation för löne- och prisökningar under budgetperioden 2022. Viss kompensation ges till prioriterade verksamheter genom checkhöjningar och inom Socialnämnden ger vi full lönekompensation för all personal. Det har länge talats i generella

termer om ”effektivisering genom digitalisering”. Eftersom vi nu står inför ett historiskt tekniksprång där robotisering och artificiell intelligens kommer att avlasta mer och mer av mänskligt arbete, tror vi att det nu på riktigt finns stora effektiviseringsvinster att hämta genom digitalisering under de kommande åren.

Personalomkostnadspålägg

PO-pålägget ska täcka de faktiska kostnaderna kommunen har för sin personal. Miljöpartiet tycker det är bra att kommunen infört det differentierade PO-pålägg vi föreslog i vår budget 2018. Eftersom kommunen tidigare räknat med samma PO-pålägg för både hög- och låginkomsttagare har det varit svårt att konkurrera med låglönesektorer som t.ex. hemtjänsten. Nacka kommun har ingen kommunal hemtjänst för att det inte har gått att konkurrera prismässigt med privata utförare. Med det nya differentierade PO-pålägget borde detta nu bli möjligt och Miljöpartiet vill att Nacka startar upp en kommunal hemtjänst. Om det inte går av ekonomiska skäl vill vi att kommunen utreder varför Nacka inte klarar av att erbjuda ett kommunalt hemtjänstalternativ samtidigt som det går bra i övriga Sverige.

Skattenetto

Miljöpartiet föreslår en oförändrad skattesats på 18,23 kr. Vi ser inget självändamål i att tävla om Sveriges lägsta skattesats. Särskilt inte med den stora osäkerheten om hur den pågående pandemin kommer att utvecklas och, i skuggan av alla de behov som finns för att trygga välfärden, bidra till de uppfyllelse av de globala klimatmålen och bygga ett hållbart samhälle. I skattenettet ingår utöver kommunalskatten alla de olika bidrag kommunen erhåller från staten, men även de utjämningsbidrag kommunen betalar in till staten.

Skattenetto (tkr)	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos T2 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Skatteintäkter (inkl avräkning)	5 665 470	5 838 300	5 982 872	6 378 082	6 644 054	6 933 549
Allmän kommunalskatt	5 765 876	5 875 844	5 881 992	6 357 717	6 644 054	6 933 549
Avräkning	-100 406	-37 544	100 879	20 365	0	0
Generella statsbidrag och utjämning	160 667	36 677	37 052	-83 661	-139 432	-90 676
Inkomstutjämning	-536 233	-634 626	-635 740	-735 178	-711 801	-692 999
Kostnadsutjämning	299 251	275 675	274 022	308 211	316 638	347 666
LSS-utjämning	-125 417	-133 258	-133 267	-143 603	-146 306	-149 739
Regleringsavgift/bidrag	107 678	316 578	315 649	271 117	196 244	198 604
Införandebidrag	38 498	0	0	0	0	0
Övriga generella statsbidrag	213 132	43 000	48 400	43 071	33 071	33 071
Fastighetsavgift	163 758	169 308	167 988	172 722	172 722	172 722
Summa skattenetto	5 826 137	5 874 977	6 019 924	6 294 421	6 504 622	6 842 873

Finansnetto (tkr)	Utfall 2020	Budget 2021	Prognos 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Finansiella intäkter	38000	30405	34900	59062	25215	27595
Ränta på lån till koncernen	8200	10905	13800	417	15070	17450
Koncernbidrag till Nacka stadshus från NEAB	26800	26800	26800	26800	16800	16800
Avgår ej utdelningsbart från Nacka stadshus	0	-10000	-10000	-10000	-8000	-8000
Försäljning av bostadsrätter	0	0	1400	40500	0	0
Övriga finansiella intäkter	3000	2700	2900	1345	1345	1345
Finansiella kostnader	-72000	-67875	-38300	-56279	-72739	-88345
Ränta lån	-19200	-14163	-7100	-12583	-20549	-30429
Finansiell pensionskostnad	-21000	-11115	-11300	-18860	-23330	-26372
Försäljning av bostadsrätter	0	-5000	-10100	0	0	0
Medfinansiering av tunnelbanan	-23800	-23100	-5700	-15150	-18760	-20570
Övriga finansiella kostnader	-8000	-14497	-4100	-9687	-10100	-10973
Totalt	-34000	-37470	-3400	2783	-47524	-60749

Kommunstyrelsen

Den stad vi bygger idag präglar framtidens samhälle. Miljöpartiet vill att minst ett av de höga hus som planeras i centrala Nacka byggs i massivträ och att alla nya förskolor och skolor ska byggas i massivträ. Vi vill att kommunens strategi för miljö- och klimatambitioner i stadsutvecklingen skärps så att alla nya välfärdsfastigheter byggs med passivhusstandard. Vi vill också att de lokala miljömålen kompletteras och skärps med fokus på klimatet.

Hållbarhetsstab

Kommunstyrelsens miljöutskott (KSMU) behöver lyfta in mål och indikatorer kopplade

till klimatfrågan. Vi vill att utskottet arbetar mer nämndövergripande och är med och fattar beslut om hållbarhet i fastighetsfrågor. För att bli den beredande och beslutsfattande expertinstans för miljö, klimat och frågor kopplade till Agenda 2030, behöver utskottet tillföras mer kompetens och befogenheter. Vi vill anställa en hållbarhetsdirektör med ansvar att leda och koordinera kommunens hållbarhetsarbete, som ser till att en samordning sker inom samtliga nämnder, bolag och kommunala verksamheter så att inga viktiga hållbarhetsfrågor faller mellan stolarna. Agenda 2030 spänner över alla områden och måste integreras på alla plan.

Hållbarhetsdirektören behöver stötts av en stab som tillsammans ser till att hållbarhet genomsyrar allt kommunen gör. Vi vill att kommunen omvärlds bevakar i jakt på hållbara initiativ att ta efter. Vi vill också att kommunen samordnar hållbarhetsarbetet bättre med näringsliv och ideell verksamhet, för att hitta nya vägar framåt.

Miljöpartiet vill att kommunen tar en mer aktiv roll i omställningen mot ett fossilfritt samhälle och bidrar till en hållbar utveckling. Mycket forskning pågår idag kring vätgas, bl.a. med ett mål om fossilfritt stål där kolet ersätts med vätgas vid tillverkningen. I Mariestad, en kommun med 25 000 invånare har de byggt en tankstation för vätgasbilar där all vätgas

tillverkas på plats med hjälp av solceller. I Nacka ökar antalet elbilar men eldrivna bränslecells-bilar som tankas med vätgas är det desto sämre med. Vätgasbilen har alla elbilens fördelar men har inte samma räckviddsbegränsning. Dagens vätgasbilar går lika långt eller längre än vad motsvarande fossilt drivna bilar gör. Vi vill utreda förutsättningarna för en vätgasmack i Nacka och ta kontakt med en intressent som är villig att anlägga en sådan.

Nacka är både kuperat och bergigt. I nuläget spränger vi bort stora mängder berg för att anlägga garage för privatägda bilar under bostadshusen, helt utan tanke på hur resor kommer förändras under de kommande åren. För att nå klimatmålen behöver vi resa mer med cykel, olika typer av lättare elfordon och kollektivtrafik. De resor som görs med bil i framtiden kommer troligen göras med en självkörande delad fordonsflotta, inte med privatägda bilar. Därför måste fokus flyttas från parkeringsplatser till angöringsplatser, för framtidens autonoma fordon. Vi behöver planera för framtidens tekniska lösningar och anlägga teknikkulvertar där alla ledningar går i samma tunnlar vilket underlättar för underhåll och utbyggnad av ny teknik genom att vi slipper gräva upp gatan varje gång något ska göras under jord. Att Nacka fortsätter bygga anpassat för gamla resmönster och gammal

teknik, visar på avsaknad av omvärldsspaning och att politiken saknar en vision.

För att underlätta omhändertagandet av dagvatten vill Miljöpartiet att kommunen tar kontakt med Stockholms kommun för att utreda förutsättningarna för att koppla in delar av Nackas dagvattennät på den nya "Östbergatunneln" för dagvatten från Sicklaanläggningen vid Hammarbybacken till Saltsjön som bolaget planerar. Den del av tunneln som passerar genom Nacka är tillräckligt dimensionerad för att klara av att ta emot dagvatten även från Sicklaområdet och Stockholm ser inte några tekniska hinder för att göra detta.

Vatten behövs för allt liv. Vatten är också en av Nackas största tillgångar. Nackas sjöar och vattendrag är dock övergödda och fulla av miljöskadliga ämnen, som till stor del runnit till med dagvattnet. Miljöpartiet vill se mer gröna tak, växtbäddar och naturbana miljöer som renar dagvatten naturligt istället för mekanisk rening.

När Nacka förtäts behöver vi tänka kreativt och titta på strategiska markbyten och förvärv. Miljöpartiet tycker det är bra att kommunen efter vårt förslag tittar på ytor tredimensionellt för att skapa nya platser för ytkrävande verksamheter som idrott. Vi vill också att det görs en inventering av berggrum belägna inom kommunen och att de som har ett strategiskt värde förvärvas. Till exempel kan vi i berggrum lagra snö från vinterväghållningen som kan ge fjärrkyla på sommaren, upplåta till serverhallar som kan förse kommunen med fjärrvärme under vinterhalvåret eller titta på andra användningsområden som parkering, odling, återvinningscentral/kretsloppspark, idrott, skyddsrum, småindustri, kulturlokal, konferensanläggning, grannverkstäder med mera.

För att hjälpa unga vuxna att komma in på bostadsmarknaden vill vi anvisa mark för bostadsrättsföreningar med en social hållbarhetsprofil som upplåter en andel små ungdomsbostadsrätter för unga vuxna till ett

kraftigt rabatterat pris. Vi vill också att kommunen inför en kommunal hyresgaranti som ska regleras i alla markanvisningsavtal.

Vi vill införa regler om att alla nya träd som planeras på torg och längs gator i centrala Nacka ska planteras i väl tilltagna skelettjordar med biokol där dagvatten kan tas om hand, fördröjas och renas samtidigt som vi får livskraftiga träd som bidrar till en bra närmiljö. Vi vill återanvända sprängsten från tunnelbanebygget i arbetet för ett tystare Nacka med gabioner som kan utvecklas till gröna bullerskydd längs Värmdöleden och där det är lämpligt som avskiljare mellan gång- och cykelbanor samt annan trafik.

Miljöpartiet vill planera in offentliga dricksvattenfontäner i alla delar av Nacka. Det minskar behovet av flaskvatten och både onödiga transporter och plastflaskor kan undvikas. Att gå från slit och släng betyder också att göra något så litet som att inte längre erbjuda engångsmuggar i stadshuset, vare sig till anställda eller besökare. Visst kostar porslinsmuggar mer i inköp och drift, men att ta hand om dem kan också vara ett arbete för någon som står långt ifrån arbetsmarknaden eller kanske just lär sig svenska. Det kan rent ekonomiskt kosta mer i ett kort perspektiv, men ger vinster ekologiskt och socialt, och är ekonomiskt lönsamt i ett längre perspektiv.

Vi måste helt enkelt börja tänka mer långsiktigt, mer hållbart. De beslut vi fattar idag påverkar kommande generationer. Att i beslutsunderlag redovisa påverkan inte bara för dagens barn, utan också för kommande generationer, är därför inte bara nödvändigt utan också naturligt.

Miljöpartiets förslag

Allt politiskt arbete och det i kommunens verksamheter måste kopplas till FN:s Agenda 2030, det klimatpolitiska ramverket och våra egna lokala klimat- & miljömål. I dag saknas en tydlig struktur för hur politiken, olika enheter och verksamheter ska samarbeta för att nå de olika hållbarhetsmålen. Miljöpartiet vill anställa en hållbarhetsdirektör med en egen

stab, så att hållbarhetsbetet får ett verkligt genomslag i alla kommunens verksamheter.

Miljöpartiet vill byta ut alla kommunens fossildrivna fordon mot elfordon under 2022. Allra senast 2024 ska alla fordon kommunen använder vara elfordon. Med elfordon menar vi 100% eldrift, ej hybrider. Detta ska även gälla tjänstebilar.

Naturskolan behövs idag mer än någonsin, ändå har den lagts ned efter 30 år i kommunen. Den biologiska mångfalden utarmas och jordens medeltemperatur stiger. Om vi ska undvika en katastrof av episka mått måste vi skapa ett hållbart samhälle nu. Naturskolans verksamhet består till största delen av att ta emot barn- och ungdomsgrupper för olika teman kring natur, miljö, klimat och hållbar utveckling. Naturskolan arrangerar även fortbildningar för pedagoger och deltar i olika projekt med andra aktörer i kommunen. Miljöpartiet vill att Naturskolan startas upp igen i Nacka men läggs under Valfärd samhällsservice, som även har hand om biblioteken och kultur- och musikskolan. Om Naturskolan läggs här blir det ingen belastning för den kommunala skolans budget samtidigt som både kommunala och privata skolor kan utnyttja Naturskolan på lika villkor.

Miljöpartiet vill ge fastighetsenheten i uppdrag att ta fram ekologiskt hållbara välfärdslokaler med lägre driftskostnader som ger lägre hyror. Idag drivs fastighetsenheten mer som en gammaldags förvaltningsorganisation som gör som de alltid gjort. Felet ligger inte på fastighetsenheten i sig, utan i bristen på mål och styrning av denna. Miljöpartiet vill se en tydligare styrning mot långsiktigt hållbara lokaler och anläggningar med lägre miljöpåverkan, driftskostnader och hyror. I Miljöpartiets budget ser vi en stor uppsida i lägre driftskostnader och ökar sparbetinget på enheten fastighetsförvaltning med 3 Mnr.

Miljöpartiet delar Sveriges Kommuner och Regioners bedömning att Nackas internränta till fastighetsenheten är för hög, vilket i slutändan landar som en extrakostnad på

välfärdsverksamheterna. En form av negativ korssubsidiering som dränerar välfärden för att öka på resultatet i den ”övergripande verksamheten” och motivera sänkt skatt. Underskott som uppstår i skola och omsorg är svåra att hantera i en marknadsanpassad kundvalsmodell, därför överför vi i vår budget 7 mnkr från den ”övergripande verksamheten” till Välfärd skola och Välfärd samhällsservice, vilket motsvarar den överränta på 25 punkter som kommunen tar ut.

Miljöpartiet har ända sedan 2012 föreslagit att hyran för skollokaler ska ersättas vid sidan om skolchecken. Det är viktigt att alla skolor genom skolpengen får lika mycket pengar per elev till den pedagogiska verksamheten. Underskott uppkomna p.g.a. dagens bristfälliga marknadsanpassade styrmodell, är

väldigt svåra att hantera på ett rättvist sätt. Den styrande majoriteten brukar alltid rösta ner vårt förslag så i år föreslår vi även en enklare lösning som blev rättsligt prövad genom en prejudicerande dom förra året. Den förändringen av Skolförordningens 14:e kap. 6§ som utbildningsminister Gustav Fridolin drev igenom 2018, tillåter att ge extra bidrag utöver skolchecken till kommunala skolor som fått extra höga lokalkostnader p.g.a. om- och nybyggnader eller annat, utan att det ses som otillbörligt gynnande av kommunala skolor gentemot friskolor.

Miljöpartiet vill att civilsamhällets potential tillvaratas, och vill därför att 1 miljon kronor av ”Trygghetspaket 2.0” öronmärks till föreningslivets medverkan i trygghets- skapande Nattvandring.

Eftersom Miljöpartiet väljer att inte sänka skatten så har vi även utöver majoritetens budgetförslag möjlighet att föreslå följande:

- ♥ **Ökad ram 5 mnkr till en hållbarhetsdirektör med en egen stab, för att samordna kommunens hållbarhetsarbete med de lokala miljömålen och FN:s Agenda 2030.**
- ♥ **Ökad ram 3 mnkr till att åter starta upp Naturskolan i Nacka under Välfärd samhällsservice.**
- ♥ **Ökad ram till Välfärd skola 4 mnkr genom sänkt internränta.**
- ♥ **Ökad ram till Välfärd samhällsservice 3 mnkr genom sänkt internränta.**

Kommunstyrelsen	Bokslut 2020	Budget 2021	Prognos 2021 T2	Förändring			Budget 2022			Skillnad 2021/2022	
				Volym	Alliansen	Miljöpartiet	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Driftbudget (tkr)											
Kommunfullmäktige	-6 976	-6 187	-6 187	0	-200	-200	0	-6 387	-6 387	-200	3,2%
varav Revision	-2 463	-2 791	-2 791	0	-200	-200	0	-2 991	-2 991	-200	7,2%
Kommunstyrelsen	-90 964	-80 580	-89 079	-7 700	700	700	4 900	-92 480	-87 580	-7 000	8,7%
Stadsledningskontoret	-37 468	-34 468	-37 323	0	-9 940	-14 940	12 900	-62 308	-49 408	-14 940	43,3%
varav stab	-16 436	-15 622	-16 873	0	0	0	1 500	-17 122	-15 622	0	0,0%
Stöd och serviceenheter	-15 450	-20 363	-12 847	0	3 950	3 950	245 300	-261 713	-16 413	3 950	-19,4%
Enheten för bygg och anläggning	0	-8 800	-8 801	0	-500	-500	42 200	-51 500	-9 300	-500	5,7%
Enheten för fastighetsförvaltning	22 694	20 000	38 000	0	3 000	6 000	651 440	-625 440	26 000	6 000	30,0%
Särskilda fastighetsobjekt	0	-10 442	-10 060	0	400	400	41 400	-51 442	-10 042	400	-3,8%
Exploateringsenheten Nacka	0	-2 500	-2 000	0	0	0	0	-2 500	-2 500	0	0,0%
Exploateringsenheten Nacka stad	0	-3 500	-2 750	0	0	0	0	-3 500	-3 500	0	0,0%
Myndighets- och huvudmannaheter	1 358	0	-2 425	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
Välfärd skola	20 269	10 700	0	0	0	-4 000	2 140 000	-2 133 300	6 700	-4 000	-37,4%
Välfärd samhällsservice	16 798	10 000	993	0	0	-6 000	666 667	-656 667	4 000	-6 000	-60,0%
Brandförsvaret	-42 268	-39 293	-39 569	0	-600	-600	0	-39 893	-39 893	-600	1,5%
Oförutsett	-4 976	-20 000	-20 010	0	0	0	0	-20 000	-20 000	0	0,0%
Summa	-136 983	-185 433	-192 059	-7 700	-3 190	-15 190	3 804 807	-4 007 130	-208 323	-22 890	12,3%
Förändring med minustecken i tabellen betyder en utökad budget			Miljöpartiet satsar	15 000 000 kr	mer än Alliansen	(och sparar in 3Mkr på fastighetsförvaltning)					

Arbets- och företagsnämnden

Nya förutsättningar

Ännu vet vi inte hur arbetsmarknaden påverkats i längden av Covid-19 och följande restriktioner. Sådan osäkerhet riskerar drabba inte minst unga och nyanlända. Samtidigt har pandemin snabbat på digitalisering med förändrade vanor och beteenden som följd, så som hemarbete, e-handel, digitala möten och konferenser.

Digitalisering och nya vanor för resande, arbete och boende skapar en möjlighet att ställa om. Vi behöver ta tillvara denna chans att skapa mer hållbar konsumtion, till exempel genom att stötta entreprenörskap och företagande fokuserade på delningsekonomi. Fler flexibla arbetskontor och företagshotell behövs i Nacka, för att underlätta distansarbete och småföretagande. När vi planerar kommunala byggnader behöver vi ha flexibilitet med samutnyttjande i åtanke.

Bättre förutsättningar för nyanlända

Nyanlända har i många fall yrkeserfarenhet från de länder de kommer ifrån, ofta i bristyrken på den svenska arbetsmarknaden. De som inte har yrkeserfarenhet sätts i utbildning med inriktning att kunna komma ut i arbetslivet så snart som möjligt. Problemet i Nacka är att det i stort sett saknas möjligheter att skaffa bostad efter den tvååriga etableringsfasen. Det innebär att de resurser och ekonomiska medel som under etableringsfasen läggs på att nyanlända ska kunna försörja sig själva, inte leder till att det potentiella tillskottet på arbetskraft och därmed även ökat skatteunderlag kommer kommunen till del då nyanlända måste söka sig till andra kommuner.

Miljöpartiet ifrågasätter den nu tillämpade principen att nyanlända utan undantag måste lämna sina tillfälliga bostäder efter etableringsfasen. Konsekvenserna blir varken

bra för enskilda individer, kommunen eller för samhället i stort. Vi vill istället följa upp hur många nyanlända i egen bostad som finns kvar i Nacka efter etableringsperiodens slut. Ambitionsnivån och inriktningen kan på så vis beslutas för hur många som vi strävar efter ska stanna i kommunen och insatser kan då göras inom områden som boende, utbildning, jobb och föreningsverksamhet i ett längre tidsperspektiv än vad som gäller idag.

Gräsrotsinitiativ i Fisksätra

Sedan oktober 2021 är Fisksätra av polisen klassat som ett särskilt utsatt område. Majoriteten satsar i sin budget på väktare och kameror för att komma till bukt med otryggheten. Vi behåller dessa satsningar men stannar inte där. Vi lägger 2 miljoner kronor på en satsning på Fisksätraakademien, pengar som ska användas för att driva projekt initierade av Fisksätrabor. Vi tror inte övervakningskameror är en långsiktig lösning, istället vill vi lyssna på invånarnas idéer och skapa en känsla av egenmakt.

Ekonomiskt bistånd

Vi tycker det är märkvärdigt att utbetalningar av ekonomiskt bistånd minskar samtidigt som det finns en stor diskrepans i hur Nacka kommun hanterar ansökningar om ekonomiskt bistånd jämfört med andra kommuner. I Värmdö kommun halverades antal överklaganden av ekonomiskt bistånd under förra året samtidigt som de mer än tredubblades här i Nacka! Risker är att de allra svagaste i samhället blir lidande. Enligt socialtjänstlagens riktlinjer ska man arbeta utifrån en helhetssyn som innebär att se till alla de behov som finns i en familj som kommit på ekonomiskt obestånd. Vi avsätter därför mer pengar till ekonomiskt bistånd i vår budget, och avsätter dessutom pengar till hjälp med att lotsa de sökande genom den digitala

ansökningsprocessen. En digital och automatiserad ansökningsprocess har många fördelar men blir ett hinder för de som inte har kunskap eller egen dator. Ingen ska få avslag på sin ansökan bara för att ansökningsprocessen är för komplicerad.

Planera för framtiden

Det säkerhetspolitiska läget och klimatförändringar i världen kommer leda till fler människor på flykt i världen. FN:s International Organization for Migration anger antalet klimatflyktingar till 200 miljoner år 2050 och en nyligen publicerad studie visar att varje grads uppvärmning leder till en miljard klimatflyktingar. Nacka kommun kommer även i framtiden behöva ta emot människor på flykt, och vi vill därför att resurser avsätts till att planera för detta.

Gröna sommarjobb

Kommunen erbjuder i dagsläget flera sommarjobb till ungdomar, vilket ger en viktig erfarenhet och väg in på arbetsmarknaden. Vi vill utöka mängden sommarjobb, och anställa gymnasieungdomar för särskilda ”gröna sommarjobb” med fokus på Agenda 2030.

Eftersom Miljöpartiet väljer att inte sänka skatten så har vi även utöver majoritetens budgetförslag möjlighet att föreslå följande:

- ♥ **Ökad ram 2 mnr Fisksätraakademien**
- ♥ **Ökad ram 400 tkr etableringsboendestöd**
- ♥ **Ökad ram 2 mnr gröna sommarjobb**
- ♥ **3 mnr till ekonomiskt bistånd**
- ♥ **200 tkr i riktade insatser för att förenkla ansökningsprocessen för ekonomiskt bistånd**

Arbetsuppgifter kan vara inventering av invasiva arter, hjälpa till att restaurera mindre våtmarker eller mäta vattenkvaliteten i kommunens sjöar och vikar. Med kunniga handledare kan dessa arbeten väcka kunskap och nyfikenhet hos ungdomar, samtidigt som kommunens naturvårdsarbete förstärks.

Miljöpartiets förslag

Miljöpartiet vill satsa resurser på långsiktiga och lokalt förankrade insatser i Fisksätra. Vi vill också att nyanlända ska få avsluta sin utbildning även efter den tvåårsgräns som finns för egen bostadsförsörjning. Vi vill att en individuell prövning görs och att det när det är motiverat leder till att en nyanländ kan få bo kvar i sin etableringsbostad under ytterligare en förutbestämd tid. Miljöpartiet vill också verka för en sammanhållen socialtjänst i Nacka. Vi tror att socialsekreterarna bättre kan uppfylla Socialtjänstlagens krav på helhetssyn där man tar hänsyn till människors alla behov långsiktigt med en sådan sammanhållen organisation.

Arbets- och företagsnämnden	Bokslut		Budget		Prognos		Förändring			Budget 2022			Skillnad 2021/2022	
	2020	2021	2021 T2	Volym	Alliansen	Miljöpartiet	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%			
Driftbudget (tkr)														
Grundläggande vuxenutbildning, check	-9 909	-9 600	-9 600	-400	0	0	1 500	-11 500	-10 000	-400	4,2%			
Gymnasial vuxenutbildning, check	-28 593	-27 600	-23 000	3 600	0	0	35 000	-59 000	-24 000	3 600	-13,0%			
Svenska för invandrare, check	-13 844	-15 100	-15 000	-1 300	-1 000	-1 000	1 000	-18 400	-17 400	-2 300	15,2%			
Arbetsmarknadsinsatser, check	-13 073	-17 000	-12 000	4 000	0	0	0	-13 000	-13 000	4 000	-23,5%			
Arbetsmarknad, övrigt	-17 048	-18 000	-18 000	-500	0	-2 000	2 500	-23 000	-20 500	-2 500	13,9%			
Medborgarinitiativ i Fisksätra	0	0	0	0	0	-2 000	0	-2 000	-2 000	-2 000				
Ekonomiskt bistånd	-73 588	-78 100	-70 000	8 100	0	-3 000	3 000	-76 000	-73 000	5 100	-6,5%			
Ensamkommande barn	6 345	0	1 500	0	0	0	15 000	-15 000	0	0	0,0%			
och samhällsorientering	6 032	-583	7 917	2 583	0	0	27 500	-25 500	2 000	2 583	-443,4%			
Nyanlända flyktingar - bostadsförsörjning	0	0	0	0	0	-400	0	-400	-400	-400				
Dödsbohandläggning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Digitalisering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				
Nämnd och nämndstöd	-1 225	-1 817	-1 817	0	0	0	0	-1 817	-1 817	0	0,0%			
Myndighet och huvudmannauppgifter	-51 620	-54 154	-54 154	0	-1 000	-1 200	2 500	-57 854	-55 354	-1 200	2,2%			
Summa	-196 523	-221 954	-194 154	16 083	-2 000	-9 600	88 000	-303 471	-215 471	6 483	-2,9%			
Förändring med minustecken i tabellen betyder en utökad budget			Miljöpartiet satsar			7 600 000 kr		mer än Alliansen						

Fritidsnämnden

Miljöpartiet vill arbeta för att utbyggnaden av Nacka inte leder till färre idrottsplatser och fritidsanläggningar per invånare. Vi vill istället göra motion och en rik fritid tillgänglig för så många som möjligt.

Effektivt utnyttjande av yta

En viktig del i detta är samnyttjandet av lokaler, och vi välkomnar kommunens arbete med mer flexibel lokalanvändning. Vi vill gå längre och ytterligare utnyttja Nackas ytor, särskilt genom att tänka tredimensionellt. Vi vill till exempel använda en del av kommunens bergrum till idrottsanläggningar och vi vill också förlägga Värmdöleden genom centrala Nacka i en tunnel. Detta skulle möjliggöra byggande av bostäder men och fler idrottsanläggningar i centralt läge utan att exploatera Ryssbergens naturskog.

Vi vill också använda existerande ytor mer kreativt och effektivt. Till exempel kan värmeslingor läggas under konstgräsplaner, för att möjliggöra spel året om, såklart drivet av en klimatsmart värmekälla, exempelvis solvärme. Men vi vill också behålla en del mindre bollplaner



i grus/asfalt för att kunna spola dem för skridskoåkning vintertid. Dessutom vill vi utforska möjligheten att anlägga fler planer för spontanidrott och vill också anlägga flera nya basketplaner på skolgårdar i Nacka. Så kan även barn och vuxna som inte vill eller kan delta i organiserad idrott ska ha möjlighet att sporta.

Satsningar på idrott och fritidsaktiviteter ska komma många till glädje. Både aktivitet och läge på anläggningar ska anpassas efter detta.

När vi anlägger nya idrottsplatser måste vi se till att de blir tillgängliga för så många som möjligt. Särskilt viktigt tycker vi det är att planera så att resor till och från anläggningar kan ske med gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Effektiv användning av utrustning

Många fritidsaktiviteter kräver utrustning som kostar pengar, vilket utestänger somliga från att delta. Samtidigt är särskilt barns utrustning ofta dåligt utnyttjad, då barn snabbt växer ur både hockeyrör och ridhjälm. Vi vill att Nacka kommun startar upp en Fritidsbank, där barn och vuxna kan låna utrustning gratis. Fritidsbanker i Sverige har visat sig öka möjligheten för invånare att röra på sig och gör att utrustning som annars spenderat mycket tid i förråd används mer effektivt.

Vi vill att Fritidsbanken under sommaren blir mobil och att delar av utrustningen finns tillgänglig för utlåning vid badstränder, parker och på andra lämpliga platser. Under skollov kan kommunen anställa ungdomar för att göra Fritidsbanken tillgänglig och synlig för många.

Miljöpartiets förslag

Vi föreslår i vår budget en lägre internränta vilket även rekommenderas av SKR (Sveriges Kommuner och Regioner). En lägre ränta ger

lägre driftskostnader för våra idrottsanläggningar och det blir därmed mer pengar till idrotten. Totalt omfördelar vi 13 miljoner kronor från övergripande verksamhet till nämnderna. För fritidsnämndens del blir det tre miljoner extra till sport & idrott.

Att kunna simma är livsviktigt, därför vill Miljöpartiet sänka de ekonomiska trösklarna för att kunna delta i simskolan. Kostnaden för simskola har nära fördubblats på två år och vi vill se en återgång till en lägre kostnad för simskola. Det ska inte vara en fråga att kunna lära sig något så grundläggande och livsviktigt som att simma. Därför vill vi också titta på hur simskoleavgiften kan differentieras så att hushåll med lägre inkomst har möjlighet till en lägre taxa.

Vi vill energieffektivisera kommunens fritidsanläggningar. Merkostnaden för att bygga energieffektiva idrottshallar är marginell och sparas in redan på ett par år. Tyvärr görs inte detta då det både saknas en strategi och brister i kunskap och erfarenhet om hur klimat- och miljökrav ställs. Det handlar dels om hur vi placerar och samplanerar idrottsytor för att spara kostnader, och hur vi arbetar med låg energiförbrukning och annat som sänker driftskostnaderna. Här har den hållbarhetsdirektör som idag saknas en nyckelroll. Vi vill också ge stöd till föreningar som vill göra hållbarhetsinvesteringar i egna anläggningar.

Till sist vill vi göra fritidsaktiviteter tillgängliga för fler. Med basketplaner på kommunens skolgårdar och en ny Fritidsbank blir motion och en rik fritid mer lättåtkomlig.

Eftersom Miljöpartiet väljer att inte sänka skatten så har vi även utöver majoritetens budgetförslag möjlighet att föreslå följande:

- ♥ Extra satsning fritidsanläggningar 3 mnkr genom sänkt internränta.
- ♥ Ökad ram 2 mnkr basketplaner vid kommunens skolor
- ♥ Ökad ram 5 mnkr Fritidsbank
- ♥ Ökad ram 1 mnkr simskola
- ♥ Ökad ram 200 tkr miljöstyrande bidrag

Fritidsnämnden	Bokslut			Budget		Prognos		Förändring			Budget 2022		Skillnad		2021/2022	
	2020	2021	2021 T2	Volym	Alliansen	Miljöpartiet	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%					
Verksamhet	-36 776	-33 833	-35 433	-1 890	-400	-8 600	2 300	-46 623	-44 323	-10 490	31,0%					
Fritidsanläggningar hyra/drift	-114 213	-112 566	-110 966	-7 052	0	3 000	25 396	-142 014	-116 618	-4 052	3,6%					
Nämnd och nämndstöd	-859	-1 082	-982	0	0	0	0	-1 082	-1 082	0	0,0%					
Myndighet & Huvudmannauppgifter	-8 394	-8 060	-8 160	-300	-100	-100	0	-8 460	-8 460	-400	5,0%					
Summa	-160 242	-155 540	-155 541	-9 242	-500	-5 700	27 696	-198 178	-170 482	-14 942	9,6%					
Förändring med minustecken i tabellen betyder en utökad budget			Miljöpartiet satsar	8 200 000 kr	mer än Alliansen	(sänkning av internränta 3 mnkr)										

Kulturnämnden

Feministisk kulturpolitik

Kommunens satsningar på kultur speglar politikens syn på kulturens roll i samhället. Miljöpartiets kulturpolitik är feministisk. Vi vill att alla ska kunna utveckla sin skapande förmåga och vara aktiva deltagare i kulturlivet.

Kvinnors och mäns berättelser och erfarenheter ska likvärdigt belysas och representeras. I kultursatsningar vill vi ifrågasätta etablerade normer och vara öppna i bedömningar om vad som är konst.

Kulturnämnden bör arbeta för att barn ska välja aktivitet utifrån intresse och inte utifrån normerande förväntningar, fast också att kommunens resurser fördelas rättvist mellan flickors och pojkars kulturaktiviteter.

Tillvaratagande av kulturarv och cultural planning

Miljöpartiet ser att kulturarv kan skapa gemenskap och öppenhet i vårt gemensamma samhällsbygge. Att Alliansen i sin budget för 2022 plockar upp detta är därför bra, och kan antas vara inspirerat av vårt förslag om ett lokalhistoriskt konst- och bildprogram och digitalisering av vårt arkiv från förra året.



Vi vill dock ta arbetet längre, och avsätter pengar till att införa ”Cultural planning”, vilket innebär att kulturarvet och kulturmiljön ska ses som en resurs vid stadsplanering och integreras när vi bygger nytt. Så förstärks platsens unika kvaliteter, vilket i sin tur stärker kommunens självbild. Inom ramen för det nya system för registrering av konst och kulturarv, och som också ska fungera för digitaliserad utlåning av konst till kommunala

verksamheter, vill vi att även utlåning av konst till kommuninvånare ska ingå.

Samlokalisera kulturlokaler

När vi bygger nya skol-, fritids- och kulturlokaler ska vi optimera dem så att de kan nyttjas av så många som möjligt och inte står tomma delar av dygnet eller året. Att majoriteten i kommunen i sin budget för 2022 också erkänner detta ser vi som positivt då vi lyfte samlokalisering redan i budgeten 2021. Vi vill dock utöver Alliansens förslag att barn och unga får möjlighet att boka lokaler eller studios kostnadsfritt när lokalerna står outhyrda. Vi vill också säkerställa att effektivt utnyttjande av lokaler inte sker på bekostnad av enskilda verksamheters unika behov. Låt konsthallen vara konsthall och biblioteket vara bibliotek!

Miljöpartiet vill se en översyn med fokus på förenklingar av regler för att kunna bli auktoriserad som aktör eller anordnare av kulturverksamhet så att även egenföretagare och mindre kulturutövare har möjlighet att erbjuda kurser inom ramen för kulturskolan. Vi vill också utreda flerårsavtal för finansiering av verksamhetsbidrag som idag är ettåriga. Detta också som en del av att göra det lättare för privata aktörer som behöver mer förutsägbarhet än vad ettåriga avtal ger.

Kommunens kulturverksamhet ska inte bara vara effektiv och tillväxtgenererande – den ska stimulera, engagera, entusiasmera och inspirera.

Kommunala bibliotek

Offentliga platser som bibliotek en mötesplats för alla – med böcker, ord, berättelser och kultur. Biblioteket ger utrymme även åt andra skapandeverksamheter och samtal, studieplatser, scen med filmvisning, sagostunder på olika språk och kreativ verkstad. Miljöpartiet vill ha kommunala bibliotek som värnar dessa

möten och inte drivs av kommersiella mål. I kommunens biblioteksplan vill vi göra tillägg. Vi vill uppmärksamma bibliotekens samhällsviktiga roll i kriser, som kunskapsbärare och informationskälla. Vi vill också belysa källtillit; för att motverka desinformations-samhället behövs inte bara källkritik, utan också information om hur vissa källor kan anses trovärdiga. Detta ser vi som särskilt aktuellt i samband med desinformationskampanjer kopplade till vaccinering mot Covid-19.

Vi vill också utnyttja kulturens roll i att skapa trygghet och känsla av gemenskap. Fisksätra Folkets hus har i nuläget inte resurser att hålla öppet under kvällar. Vi vet att Folkets hus fyller en viktig funktion och satsar resurser på att lokalerna ska vara öppna även kvällstid.

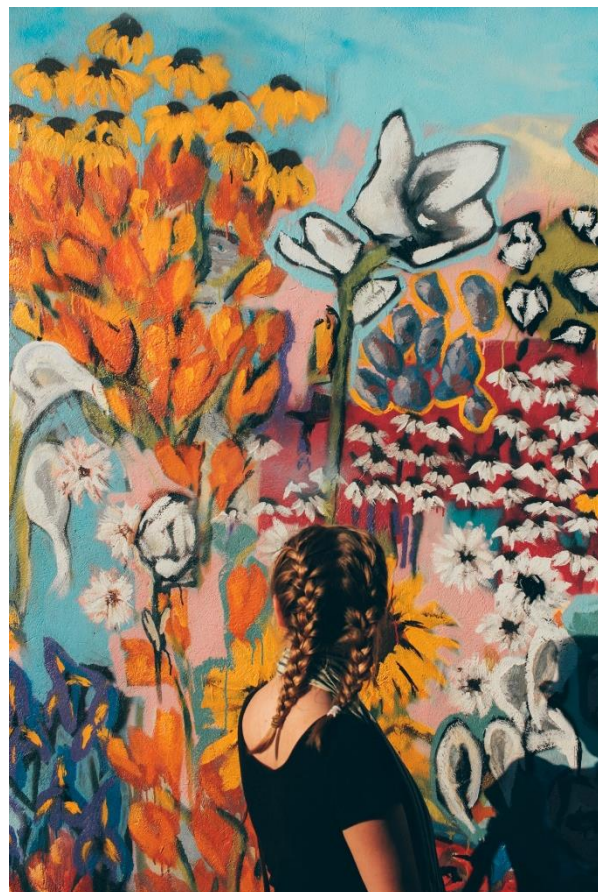
Miljöpartiets satsningar

2021 halverade Alliansen kulturpengen, en tydlig signal om att de inte prioriterar kultur för alla unga i kommunen. Vi vill återställa denna till nivån för 2020, alltså från 142 kronor tillbaka till 283 kronor per barn och år.

Förskolan och skolan är viktiga kulturbärare och vi vill att kulturen tar än större utrymme i barnens vardag. Vi vill öka ramen för kulturpengen så att även ett- och tvååringar får ta del av den.

När Nacka växer och förtätas är det viktigt att inte klippa banden till vår historia. Vi bör istället möjliggöra för fysiska och juridiska personer att underhålla och bevara snarare än att riva. Det finns kommuner i Sverige som förvaltar olika fonder och stiftelser, även för den offentliga miljön och bevarande av kulturhistoriska värden. Vi vill utreda hur en form av fond eller stiftelse för bevarandet av kulturhistoriska värden som förvaltas av kommunen kan inrättas i Nacka.

När konst och kultur tar plats i människors vardag, i parker, lekplatser, på gator och torg, i boendemiljöer och på arbetsplatser, ges fler möjligheter till kulturupplevelser. Miljöpartiet vill se fler ytor för spontankonst, gatukonst där



medborgarna får delta samt utställningsplatser i stadsmiljön. Vi vill också att Nacka kommun blir fristadskommun och ansluter sig till den internationella organisationen ICORN:s fristadsprogram för att hjälpa kulturarbetare i behov av skydd.

Under 2022 utlöper driftavtalet för museet HAMN. Miljöpartiet vill att museet drivs i kommunal regi. Vi vill att museets verksamhet kommer fler till dels, och vill undersöka möjligheten att använda museet i undervisning.

Eftersom Miljöpartiet väljer att inte sänka skatten så har vi även utöver majoritetens budgetförslag möjlighet att föreslå följande:

- ♥ Ökad ram 3,6 mnkr kulturpeng förskola och skola
- ♥ Ökad ram 200 tkr till cultural planning
- ♥ Ökad ram 500 tkr spontankonstytter och projektet konstkuben
- ♥ Ökad ram 350 tkr fristadskommun
- ♥ En utredning kring inrättande av kulturhistorisk fond eller stiftelse
- ♥ Ökad ram 300 tkr för att utöka Fisksätra Folkets hus öppettider

Kulturnämnden	Bokslut	Budget	Prognos	Förändring			Budget 2022			Skillnad 2021/2022	
	2020	2021	2021 T2	Volym	Alliansen	Miljöpartiet	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
driftbudget (tkr)											
Kulturverksamhet	-44 533	-46 057	-43 257	3 045	-500	-5450	95	-43 607	-48 462	-2 405	5,2%
Kundval/check	-44 069	-39 750	-41 250	-2 310	-500	-500	12 438	-54 998	-42 560	-2 810	7,1%
Anläggningar - hyra och drift	-44 958	-46 374	-47 374	-399	0	0	594	-47 367	-46 773	-399	0,9%
Nämnd och nämndstöd	-1 013	-1 078	-1 178	0	0	0	0	-1 078	-1 078	0	0,0%
Myndighet & Huvudmänna	-8 099	-7 714	-7 914	-300	-100	-100	0	-8 114	-8 114	-400	5,2%
Summa	-142 672	-140 973	-140 973	36	-1 100	-6 050	13 127	-155 164	-146 987	-6 014	4,3%
Förändring med minustecken i tabellen betyder en utökad budget			Miljöpartiet satsar		4 950 000 kr		mer än Alliansen				

Miljö- och stads- byggnadsnämnden

Kommunen har planmonopol, vilket innebär att politiska beslut ska styra hur samhället utformas. Ansvaret för att planera en både socialt och ekologiskt hållbar stad ligger på politikerna. Vi vill att kommunen erkänner detta ansvar och ser till alla hållbarhetsdimensioner i planering. I nuläget menar vi att alltför mycket fokus ligger på ekonomiska faktorer.

Ekologiskt hållbar stadsbyggnad

Tydligare styrning mot ett ekologiskt hållbart Nacka kan göras på flera sätt. Först och främst ska vi bygga på redan hårdgjorda ytor, medan naturmark och grönytor i största möjliga mån bevaras obebyggda. Grönytor ger oss flera viktiga ekosystemtjänster, till exempel vad gäller dagvattenhantering, medan hårdgjorda ytor istället skapar vattenföroreningar och ökar trycket på dagvattenanläggningar. Vi vill därför inventera hårdgjorda ytor lämpliga för exploatering, och använda

denna inventering för att hitta alternativ när exploatering föreslås på naturmark. Som en del av en sådan inventering kan även byggnader i behov av renovering inventeras. Innan man river och bygger nytt från grunden vill vi att man i högre utsträckning ser över möjligheten att renovera eller bygga om befintlig bebyggelse. Detta är både klimatsmart och kan i många lägen också bidra till att en plats behåller delar av sin historia.

När vi väl bestämt att något ska byggas bör kommunen styra mot hållbara byggmaterial. Här kan vi påverka både genom bygglovstaxor och vid markanvisning, där vi kan inkludera hållbarhetskriterium. Vi vill att så många hus som möjligt byggs i massivt trä, något som ofta är billigare men såklart också hållbart då koldioxid lagras i trämassan. Vi vill också att kommunen prövar att ta med husgrundens klimatpåverkan som ett kriterium vid markanvisningstävlingar

eftersom det är en stor miljövinna att slippa krossa berg till husgrunder. Vi vill också att kommunen i upphandlingar efterfrågar den betong som har lägst klimatpåverkan och undersöker vilka politiska styrmedel som är möjliga för att få olika byggaktörer i Nacka att använda betong med så låg klimatpåverkan som möjligt.

Vi vill arbeta för att fler byggnader i Nacka ska kunna få Green Building Councils NollCO₂-certifiering. Genom att tydligt visa både byggherrar och invånare att klimatsmart är attraktivt kan vi inspirera innovativa lösningar.

Att ställa om stadsbyggnadsprocesser handlar inte om isolerade åtgärder – istället skapas synergier och oväntade vinster när vi kombinerar satsningar. Trähus binder koldioxid men hjälper också till att kyla staden under sommarmånaderna, jämfört med betong som absorberar värme. Utsläppsminskning och klimatanpassning på samma gång!

Byggprocessen är i sig en stor utsläppskälla, men även färdigbyggda hus orsakar utsläpp, främst genom uppvärmning. Nuförtiden finns det dock bra möjligheter att bygga plusenergihus både billigt och enkelt – särskilt när man ser till uppvärmningskostnader (eller avsaknaden av dessa!) över tid är det både ekonomiskt och klimatomänskligt klokt att bygga enligt Plusenergihus-standard. Utöver detta kan byggnader bli miljövänligare genom alltifrån solceller på fasader till gröna tak som skapar livsmiljöer för pollinerare och erbjuder svalka under varmare månader.



Till sist måste grönska och natur ges mer fokus i stadsbyggnadsprocessen. Vi vill göra insatser för Nackas pollinerare, genom att anlägga grönområden som fungerar som levnadsmiljöer och planera växtlighet så att föda i form av blommor finns från vår till höst. Att blanda upp staden med grönska fyller också en viktig social funktion, då möten uppstår och engagemang för närmiljön ökar till exempel genom odlingslådor och parktytor. Grönska kan också användas vid byggandet av bullerskydd, för att dämpa buller och erbjuda andra ekosystemtjänster som dagvattenrening. Ett annat alternativ för bullerskydd längs Nackas vägar är solcellstäckta plank. Genom att generera el kan kostnaden för planken kompenseras, så att bullerskyddet i längden blir självfinansierande.

Socialt hållbar stadsbyggnad

Social hållbarhet och integration bör vara ledord i övergripande såväl som detaljplanering, för att möjliggöra ett tryggt, dynamiskt och inkluderande Nacka. En kommun med blandade bostads- och upplåtelseformer blir mindre segregerad och mer levande. Nacka har brist på både normalstora hyresrätter och små lägenheter med rimlig hyra som unga och äldre klarar av att betala och det är viktigt att vi får bättre balans i bostadsutbudet. Miljöpartiet vill att minst hälften av de bostäder som byggs på kommunal mark ska vara hyresrätter och att kommunen vid markanvisning ser till att en viss andel bostadsrätter öronmärks för unga vuxna.

Länge har kommunen genom höga parkeringstal styrt mot mer bilåkande på andra resenärers och boendes bekostnad. Vi vill införa en mer flexibel mobilitetsnorm, där parkeringsplatser är en typ av alternativ, men där byggherrar kan välja att istället erbjuda närhet till kollektivtrafik, bilpool eller lånecyklar.

En viktig del i en socialt hållbar stadsplanering är barnperspektivet. Vi ser att förskolegårdar även utanför centrala Nacka ges för lite plats. Vi vill använda lekvärdesfaktor som verktyg för att analysera de ytor barnen får tillgång till i sin vardag. Vi vill också ha ytterligare riktlinjer och verktyg för mer utrymme och bättre gårdar, på barnens (lek)villkor.

Framtidens Nacka bör byggas med invånarnas idéer i åtanke. Vi välkomnar digitaliseringen av delar av planprocessen och vill i framtiden utveckla detta ytterligare. Med digitala verktyg kan fler delta i planeringen av nya kvarter, och en bredd av åsikter och idéer skapar bättre stad!

Miljöpartiets förslag

Vi vill använda grön skatteväxling för bygglovstaxan för att främja byggandet av energisnåla hus. Vi föreslår att bygglovsavgiften för hus som uppfyller kraven för passiv- och plusenergihus helt slopas medan avgiften för mindre miljövänliga hus höjs. Vi vill också arbeta fram sätt att styra materialval och energiklassning av nya byggnader vid markanvisning.

Vi vill byta ut parkeringsnormen mot en mer flexibel mobilitetsnorm. För att förbereda oss inför en stad med mindre biltrafik vill vi att parkeringshus byggs på ett sätt som gör att de kan omvandlas till något annat när behovet av dem inte längre finns.

Agenda 2030 har ett antal mål som kommunen sagt att man aktivt ska jobba mot att uppfylla. För att följa arbetet har målen ett antal indikatorer för att på så vis mäta måluppfyllnaden. Två viktiga mål som har stor skillnad både för kommunens avtryck men även för nämndens arbete är Mål 7, om hållbar energi, samt Mål 13, om att bekämpa klimatförändringar. För dessa saknas dock relevanta indikatorer i inom ramen för Miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbete, något vi vill ändra på.

Eftersom Miljöpartiet väljer att inte sänka skatten så har vi även utöver majoritetens budgetförslag möjlighet att föreslå följande:

- ♥ Ökad ram 500 tkr utredning gröna bullerskydd
- ♥ Grön skatteväxling för bygglövstaxan
- ♥ En översyn av målen kopplade till Agenda 2030-målen för att komplettera med relevanta indikatorer för klimatet.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden driftbudget (tkr)	Bokslut	Budget	Prognos	Förändring			Budget 2022			Skillnad 2021/2022	
	2020	2021	2021 T2	Volym	Alliansen	Miljöpartiet	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Projekt	-3 026	-3 198	-3 198	400	0	0	0	-2 798	-2 798	400	-12,5%
Nämnd och nämndstöd	-2 565	-2 606	-2 606	0	0	0	0	-2 606	-2 606	0	0,0%
Myndighet & Huvudmänna	-26 314	-33 479	-33 479	250	-600	-1100	0	-34 329	-34 329	-850	2,5%
Summa	-31 905	-39 283	-39 283	650	-600	-1100	0	-39 733	-39 733	-450	1,1%
Förändring med minustecken i tabellen betyder en utökad budget			Miljöpartiet satsar	500 000 kr	mer än Alliansen						

Natur- och trafiknämnden

Natur och trafiknämndens bör arbeta för att skapa smidiga, klimatsmarta sätt att resa i Nacka, och värna de naturområden som finns i kommunen.

Trafik

Vi i Miljöpartiet vill minska andelen bilresor och öka andelen resor med cykel och kollektivtrafik. Detta är positivt för både resenärer och boendes hälsa såväl som för närmiljön och klimatmålen. Nackas befolkning åker för mycket bil, och ännu värre, andelen resor med bil ökar på bekostnad av kollektivtrafiken. Istället för en bilbunden befolkning vill vi möjliggöra för en mångfald av mobilitet! I framtiden vill vi ha låncyklar, bilpooler, matar-bussar, självkörande fordon och kollektivtrafik, med buss och tåg men även linbana och båt.

För att göra cykeln till ett konkurrenskraftigt alternativ vill vi satsa rejält. Investeringar i cykling behöver ske så fort som möjligt, och vi vill bryta ut dessa investeringar ur investeringsramen för kommunen. Särskilt efter Covid-19 har cyklandet ökat i kommunen. Med fler snabba cykelspår men också insatser för att göra passager förbi busshållplatser och skolor säkrare skickar kommunen en tydlig signal. Så kan vi skapa nya, hälsosamma och hållbara resvanor hos en hel generation!



För att göra kollektivtrafiken till ett konkurrenskraftigt alternativ vill vi bygga ut befintliga linjer och tänka nytt! Vi vill att kommunen arbetar aktivt för att tunnelbanan förlängs, till Orminge och Älta. För att gynna buss och spårbunden trafik behövs fler infartsparkeringar. Vi vill förlägga dessa till parkeringshus, där man planerar för att dessa hus i framtiden ska kunna konverteras till att fylla en annan funktion, i takt med att bilresor minskar.

Vi vill i samarbete med Region Stockholm utreda möjligheten att bygga en stadslinbana för att lösa framkomlighetsproblem i Nackas kuperade landskap. Dessutom vill vi utnyttja Nackas vatten för att erbjuda kollektivtrafikresor med båt. Vi satsar pengar i budgeten på att inventera kommunens ångbåtsbryggor och se över möjligheten för linjetrafik längs dessa.

Trots satsningar på andra trafikslag behöver vägnätet i Nacka byggas ut i framtiden. När detta sker vill vi att vi använder ”klimatsmart” asfalt, som genom lägre temperatur och uppvärmning genom el istället för olja sparar många tusentals ton koldioxidutsläpp. För att minska biltrafikens påverkan på närområdet och frigöra yta för framtida bostäder och grönytor vill vi lägga Värmdöleden i en tunnel förbi Ryssbergen. Vi vill också snabba på utbyggnaden av laddstolpar i kommunen genom att ge förutsättningar och incitament för 10 nya snabbladdstolpar på platser inom nämndens ansvarsområde.

Natur

Naturen i Nacka har ett värde i sig själv, men också som område för rekreation och avkoppling för invånarna. Vi vill att kommunens förvaltning av naturområden ser till båda dessa värden. Ett exempel på hur detta kan göras är att installera utomhusbelysning med rörelsesensorer längs gång- och cykelstråk. Detta ger en trygg miljö för människor som går eller cyklar, men skonar samtidigt nattaktiva

djur från belysningen under tider då vägpartiet inte används. Insatser som på olika sätt gynnar insekter (till exempel ljuskänsliga sådana) är av största vikt för att vända den oroväckande minskningen av insekter.

Att investera i ny belysning är också lönsamt då moderna lampor är mer energisnåla och därför sänker driftkostnaderna.

Vi vill också genomföra satsningar på allmänna ytor för rekreation, bland annat genom att restaurera den långgrunda strand som tidigare fanns längs Sicklasjön som lämpade sig extra bra för mindre barn. Vi vill mer allmänt att anläggningar som utegym, lekplatser och hundrastgårdar läggs nära varandra och intill idrottsplatser, så att fler personer rör sig i områden som annars kan kännas ödsliga. Vi vill se fler temporära hundrastgårdar och för detta ändamål undersöka möjligheterna till markbyte med Stockholms kommun för en del av Henriksdalsberget.

Hundar och hundägare fyller en viktig, trygghetsskapande funktion i stadsmiljön och vi skulle gärna se att polisen erbjöd hundägare utbildning i brottsförebyggande syfte i s.k. Nos och spaningspatruller. Kopplat till hundars trygghetsskapande roll vill vi också att hundar tillåts på fler badplatser i kommunen.

Vi vill ge nämndens tjänstepersoner i uppdrag att se över natur i Nacka som går att göra till Naturreservat. Även naturen som inte ingår i naturreservat måste tas hand om bättre i den framtida planeringen. Inför kommande förtätningar föreslår Miljöpartiet att det tas fram en naturvårdsplan för all natur som inte ingår i naturreservat. Dessutom vill vi att Nacka i samarbete med RISE deltar i ett forskningsprojekt där skyddsvärda biotoper identifieras med hjälp av mikrofoner och AI. Om projektet lyckas blir

Nacka den första kommunen i Sverige och kanske världen som vet i förväg vart vi har rödlistade arter, så att de inte upptäcks hastigt och olustigt sent i planprocessen.



Våtmarker spelar en viktig roll, både för biologisk mångfald och vattenlevande djur, och som koldioxidsänka. Vi vill inventera våtmarker för att restaurera fler av dessa och genomföra en särskild naturvårds-satsning på groddjur. Dessutom vill vi förbättra vattenkvalité och ekologiska förhållanden i våra sjöar, och testa reduktionsfiske av vissa karpfiskar för att minska övergödning och gynna både fisk och sjöfågel.

Kretslopp

Reparationer och ombearbetningar av saker förlänger deras liv och ger ny design till det som annars skulle slängas. Vi behöver ta varje tillfälle att lyfta och synliggöra återbruk och mer hållbar konsumtion. Här kan kommunen via våra kommunala bolag gå före och visa vägen. I en kretsloppspark kombineras återvinning, återbruk och sociala projekt, saker lämnas in för återvinning och återbruk och plats finns för reparation och försäljning. Vi vill ge Nacka vatten och avfall AB i särskilt

uppdrag att starta och driva projekt med reparation och vidareförsäljning.

Även återvinning bör göras så enkelt som möjligt för invånarna. För att underlätta för kommuninvånare som bor närmare en återvinningscentral i en annan kommun vill vi samarbeta med närliggande kommuner för att öppna upp återvinningscentraler för alla, oavsett kommun-tillhörighet.

Miljöpartiets förslag

Vi vill ha flera cykelsatsningar, bland annat genom att projektera en snabbcykelbana längs Saltsjöbadsleden för snabb pendling. Vi vill utreda möjligheter till att bygga stadslinbana och inventera ångbåtsbryggor som kan bli en del av pendelbåtstrafik. Dessutom vill vi att kommunen ser över möjligheten att samfinansiera den nystartade Nackalinjen.

Vi vill genomföra en rad naturvårds-satsningar. Genom att inventera kommunens våtmarker tar vi ett första steg mot att restaurera flera av dessa. I samarbete med RISE vill vi använda AI för att identifiera skyddsvärda biotoper i kommunen. I en stor satsning vill vi förbättra livsvillkoren för groddjur och med rörelsesensorer på utomhusbelysning vill vi förbättra livsvillkoren för insekter. Vi vill utreda effekten av reduktionsfiske på inhemska arter och satsar därför på provverksamhet.

Vi vill ge kommunens avfallsbolag NVOA i uppdrag att erbjuda renovering och reparation i sin verksamhet, inom ramen för kretsloppsparkerna.

Eftersom Miljöpartiet väljer att inte sänka skatten så har vi även utöver majoritetens budgetförslag möjlighet att föreslå följande:

- ♥ Ökad ram 500 tkr utredning av bryggor för båtpendling och kulturhistoriskt värde
- ♥ Ökad ram 500 tkr badplats vid Sickla äng
- ♥ Ökad ram 500 tkr projektering cykelbana Saltsjöbadsleden
- ♥ Ökad ram 250 tkr framtagande av en naturvårdsplan inklusive skydd av groddjur
- ♥ Ökad ram 250 tkr fördjupad studie över möjlig överdäckning av Värmdöleden
- ♥ Ökad ram 1 mnkr skapa förutsättningar för 10 nya snabbbladdstolpar.
- ♥ Ökad ram för pilotprojekt för reduktionsfiske, 100 tkr

Natur- och trafiknämnden	Bokslut	Budget	Prognos	Förändring			Budget 2022			Skillnad 2021/2022	
	2020	2021	2021 T2	Volym	Alliansen	Miljöpartiet	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
driftbudget (tkr)											
Gator, vägar, park & naturvård	-91 714	-101 797	-99 797	-6 162	-2 000	-4 350	12 821	-125 130	-112 309	-10 512	10,3%
Kapitaltjänstkostnader	-141 672	-149 657	-159 057	-33 264	0	3 000	1 410	-181 331	-179 921	-30 264	20,2%
Vinterunderhåll	-22 990	-37 817	-37 817	-2 235	0	0	0	-40 052	-40 052	-2 235	5,9%
Nämnd och Nämndstöd	-1 371	-1 705	-1 705	0	0	0	0	-1 705	-1 705	0	0,0%
Myndighet & Huvudmänna	-26 617	-21 165	-21 165	-250	0	-750	8 924	-31 089	-22 165	-1 000	4,7%
Summa	-284 364	-312 141	-319 541	-41 911	-2 000	-2 100	23 155	-379 307	-356 152	-44 011	14,1%
Förändring med minustecken i tabellen betyder en utökad budget			Miljöpartiet satsar	3 100 000 kr			mer än Alliansen			(sänkning av internränta 3 mnkr)	

Socialnämnden

Nacka kommun ska vara en kommun där vi tar hand om varandra och tillgodoser alla invånares sociala behov. Vi vill skapa bra förutsättningar för jämlik hälsa och jämlika villkor. Miljöpartiet vill prioritera det förebyggande arbetet inom alla nämndens ansvarsområden. Det är viktigt att nå socialnämndens målgrupp i ett tidigt skede för att undvika mer omfattande och kostsamma insatser senare.

Barn och unga

För att fånga upp barn och unga som har det svårt krävs ett aktivt samarbete mellan elevhälsan, föräldrar, primärvården, ungdomsmottagningen och psykiatrin. I och med att barnkonventionen blev lag under 2020 är detta arbete än viktigare. Samarbetet mellan skolan och socialtjänsten är särskilt viktig. Miljöpartiet vill att det ska finnas ungdomsmottagningar och familjecentraler i fler av Nackas bostadsområden och en bättre utbyggd elevhälsovård. Det behövs fler kuratorer och vuxna i barnens närhet, för att

upptäcka och förebygga psykisk ohälsa. En stark elevhälsoorganisation, en väl utbyggd och lättillgänglig elevhälsa i alla skolor, och välfungerande fritid är förutsättningar för att förebygga stress och psykisk ohälsa hos ungdomar. Vi vill också titta på hur socialtjänsten kan vara mer närvarande i olika kommundelar genom tillfälligt utlokaliserade kontor någon eller några dagar per vecka.

En annan viktig funktion för att förebygga allvarlig psykisk ohälsa är familjerådgivning. Rådgivning kan vara särskilt viktigt när relationer påverkas av missbruk eller familjevåld eller om en risk för separation föreligger. I vår budget sänker vi därför kostnaden för familjerådgivning.

Missbruk och våld

Nackas ungdomar dricker alkohol i mindre utsträckning än tidigare, men missbruket av narkotika ökar. Vi vill intensifiera det drogförebyggande arbetet i kommunen och samarbete mellan skola-socialtjänst-polis-fritid (SSPF) som redan finns för att fånga upp

missbruk eller kriminalitet i ett tidigt skede. Vi vill ha ett utökat samarbete med övriga nämnder för att förebygga utanförskap och fånga upp ungdomar i riskzonen för missbruk och våld.

Under de senaste åren har antalet våldsutsatta kvinnor har ökat. Vi vill lägga mer resurser på att både förebygga mäns våld mot kvinnor, men främst också erbjuda stöd och skydd åt våldsutsatta kvinnor. Särskilt viktigt är också att ha fokus på barnen i dessa familjer. Vi ser därför över möjligheterna att stödja Kvinnojouren mer långsiktigt, istället för att stöd delas ut på årsbasis.



Hemlöshet

Att stå utan tak över huvudet kan drabba vem som helst. Nästan 500 vuxna och 10 barn är hemlösa i Nacka, vissa av dessa befinner sig i akut hemlöshet eller som bor i tillfälliga bostadslösningar (hotell och vandrarhem). Socialtjänsten måste vara särskilt uppmärksam på dessa barns behov då de är extra utsatta, och vi avsätter pengar i budgeten åt att hitta bättre lösningar för den här gruppen.

Personal

Under många år har kommunens socialtjänst varit underbemannad till följd av sjukskrivningstal och hög personalomsättning. För att lyckas med vårt sociala arbete i Nacka är det av största vikt att Nacka kan behålla yrkeserfarna socialsekreterare. Vi vill därför satsa på olika stödåtgärder för personalen såsom god löneutveckling, vidareutbildning och olika former av handledning.

Miljöpartiets förslag

En hög kompetens hos personalen inom socialtjänst och vård och omsorg garanterar ett professionellt arbetssätt och ett gott bemötande, men är också en förutsättning för god ekonomi i kommunen på lång sikt. Vi vill titta på om processorienterad handledning kan förbättra situationen för medarbetarna. Processorienterad handledning innebär att personalen får stöd att reflektera över svårigheter i arbetet med syfte är att stärka yrkesrollen, ge bekräftelse och bidra till ökad professionalitet. Forskning visar att denna typ av stöd till personalgrupper ger ökad kvalitet inom socialtjänst och social omsorg. Åtgärden garanterar en hög kvalitet i bemötandet av vårdtagaren och förebygger utmattning och eventuell sjukskrivning. I vår budget täcks även kostnaden för pris- och löneökningar.

Vi avsätter pengar till ekonomiskt bistånd och vill dessutom utreda möjligheterna att bättre stötta personer som är hemlösa i kommunen.

Miljöpartiet vill satsa på att säkerställa en meningsfull tillvaro för personer med som omfattas av LSS- I en riktad satsning vill vi ge fler möjlighet att förvärsarbete som del av daglig verksamhet. Vi vill dessutom uppmärksamma att risken för psykisk ohälsa är högre hos personer med funktionsvariationer. Därför satsar vi på att personal inom LSS ska få utökad kompetens för att kunna arbeta hälsofrämjande och förebygga ohälsa hos personer med funktionsvariation.

Miljöpartiet vill också verka för en sammanhållen socialtjänst i Nacka. Vi tror att socialsekreterarna bättre kan uppfylla Socialtjänstlagens krav på helhetssyn där man tar hänsyn till människors alla behov långsiktigt med en sådan sammanhållen organisation.

Eftersom Miljöpartiet väljer att inte sänka skatten så har vi även utöver majoritetens budgetförslag möjlighet att föreslå följande:

- ♥ Ökad ram 1,6 mnkr för personalomkostnader
- ♥ Ökad ram 500 tkr till arbete med hemlösa
- ♥ Ökad ram 3 mnkr förebyggande åtgärder och tidiga insatser missbruk och våld bland unga
- ♥ Ökad ram 1 mnkr LSS-projekt daglig verksamhet
- ♥ Ökad ram 600 tkr familjerådgivning
- ♥ Ökad ram 1 mnkr förebyggande och hälsofrämjande arbete LSS

Socialnämnden	Bakslut			Budget			Prognos			Förändring			Budget 2022			Skillnad 2021/2022	
	2020	2021	2021 T2	Volym	Alliansen	Miljöpartiet	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%						
driftbudget (tkr)																	
Barn och unga 0-18 år (IFO)	-153 701	-167 548	-161 900	-4 945	0	-3000	8 108	-183 601	-175 493	-7 945	4,7%						
Vuxna 19-64 år (IFO)	-58 889	-60 999	-65 968	-6 346	-2 000	-2500	20 369	-90 214	-69 845	-8 846	14,5%						
Personer med funktionsnedsättning 0-64 år	-502 933	-536 553	-537 908	-39 197	-3 300	-4300	34 170	-614 220	-580 050	-43 497	8,1%						
Gemensam socialtjänst	-4 546	-5 056	-5 056	0	-1 600	-2600	0	-7 656	-7 656	-2 600	51,4%						
Nämnd och nämndstöd	-2 501	-2 398	-125 376	0	0	0	0	-2 398	-2 398	0	0,0%						
Myndighet & Huvudmänna	-125 430	-126 189	-2 535	0	-2 000	-4200	0	-130 389	-130 389	-4 200	3,3%						
Summa	-848 000	-898 743	-898 743	-50 488	-8 900	-16 600	62 647	-1 028 478	-965 831	-67 088	7,5%						
Förändring med minustecken i tabellen betyder en utökad budget			Miljöpartiet satsar	7 700 000 kr	mer än Alliansen												

Utbildningsnämnden

Nackas skolor och förskolor ska stimulera nyfikenhet, kreativitet och glädje. Vi i Miljöpartiet vill att alla barn oavsett bakgrund eller förutsättningar ges plats att lära och utvecklas på sina villkor.

Mindre barngrupper

Nacka har för stora barngrupper vilket skapar flera problem. Mindre barn har svårt att knyta an till en stor grupp och upplever detta som otryggt. Även det pedagogiska arbetet blir lidande, då alla barn inte får tid med pedagog. Vi menar också att Nackas höga personalomsättning inom skolan delvis kan förklaras av stora barngrupper, då detta skapar en mer krävande arbetssituation.

Vi behöver arbeta för att attrahera, behålla och utveckla medarbetare på samtliga nivåer inom utbildningsväsendet. Vi har tidigare föreslagit

en kompetensutvecklingspeng där förskolor ska kunna ansöka om kompetensutvecklingsbidrag och välkomnar därför den satsning som nu görs i Nacka på detta. Även inom fritidshemsverksamheten finns utmaningar gällande behörig personal, lärarresurser, samverkan och stora grupper. Vill att kommunen tar ett större ansvar för ledning och styrning av fritidshemmen. Som ett komplement till förskolor och fritids anser vi det också vara av vikt att alternativet pedagogisk omsorg erbjuds i Nacka.

När Nacka förtätas blir mark dyrbar och politiken måste se till att tillräckliga ytor avsätts till barn och unga. Ofta blir förskolegårdar betydligt mindre än Boverkets rekommendation om 40 kvm/barn, samtidigt som vi vet hur viktigt både lek och rörelse är. Det är populärt att bygga stora förskolor som genererar stordriftsfördelar vad gäller bland annat administration. Samtidigt är större barngrupper inte önskvärdt för pedagoger och barn. Vi vill därför anvisa för flera mindre

enheter inom samma kvarter eller område som kan ingå i samma större förskola, för att ta tillvara stordriftsfördelarna, utan att behöva samla allt under samma tak men väl på gångavstånd. Vi vill därför titta på hur det i stadsplaneringen går att skapa mindre förskolenheter i Nacka.

Hållbar och hälsosam skolmat

Arbetet för att nå Nackas miljömål måste även bedrivas i skol- och förskoleköken. Skolmaten är en chans att introducera barn för nyttig och miljövänlig mat, och etablera goda matvanor för livet. Vi vill därför med ett "(Kli)matlyft" erbjuda Nackas grundskoleelever mestadels vegetarisk, ekologisk och närodlad mat och samtidigt arbeta mot matsvinn, vilket reducerar vi vårt klimatavtryck avsevärt.



De pedagogiska måltiderna i skolan är ett viktigt lärandeverktyg. Vi i Miljöpartiet vill införa pedagogiska måltider i förskolan och skolan upp till årskurs sex. Detta innebär att vi vill att lärare gratis och under betald arbetstid ska kunna äta tillsammans med sina elever. De pedagogiska måltiderna kan bli en viktig del i att prata om mat, miljö och hälsa, och på så sätt

skapa acceptans för mat som är olik den barn är vana vid.

Kultur och demokrati är en viktiga delar av skolans uppdrag och vi satsar på att höja kulturpengen så att den inkluderar även de yngsta barnen i förskolan. Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet att möta, utöva och reflektera över olika kultur- och demokratiyttringar, särskilt då detta kan främja dialog, gemenskap och tillit. För att säkerställa ungas tillgång till kultur och språk vill vi att alla skolor har tillgång till bemannade bibliotek.

Att kommunen inför ett kommunövergripande system för lokalbokning är generellt positivt då mer effektiv användning av lokaler är att vänta. Vi vill dock bevaka hur det nya systemet påverkar skolor, som nu behöver boka in sig för att nyttja sina lokaler för idrott eller fritidsverksamhet. Det är viktigt att denna effektivisering inte begränsar skolbarns möjlighet till idrott och rörelse.

Det är av stor vikt att fortsätta utveckla det systematiska kvalitetsarbetet genom att utvärdera, analysera, stödja och informera föräldrar om kvaliteten i förskolor och skolor. Vi vill att fler variabler används i kommunens egen Jämföraren, så att föräldrar kan jämföra tillgång till vegetarisk mat, storlek på barngrupper eller utomhusytor, Vi vill också att ett "skoloråd" inrättas där fackförbund, skolor, elev- och föräldraorganisationer kan delta i att utveckla skolan.

Miljöpartiets förslag

Miljöpartiet satsar riktade kommunala medel för minskade barngrupper i förskolan, pengar som förskolor som minskar sina barngrupper kan få del av. Vi avsätter 10 miljoner kronor till mer klimatsmart, ekologisk och hälsosam mat i grundskolan. I kombination med vår satsning på pedagogiska måltider skapar vi goda matvanor, både för miljö och hälsa, i tidig ålder.

Idag har cirka 1 av 10 svenskar någon form av neuropsykiatrisk diagnos som kan innebära

svårigheter med inläring, uppmärksamhet eller socialt samspel. Vi vill anställa vägledare som guidar och samordnar insatser för barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) också genom att stötta föräldrar, rektorer och pedagoger utifrån en specifik kompetens inom NPF.

Vi vill att kommunen uppmuntrar Nackas gymnasieskolor att arbeta med de globala målen och vill erbjuda ekonomisk möjlighet för dem att bli FN-skolor genom att kunna söka bidrag från kommunen för det. En skola som är FN-certifierad har bland annat ett tätt

samarbete med en kontaktperson på FN-förbundet, nätverksträffar, projektmöten, lärarfortbildning, besök från förbundet, material, kurser samt stöd till skolbiblioteket och till elevföreningar för att skapa en bredare förståelse för de komplexa FN-frågorna. Det är en möjlighet att fördjupa sig i frågor som är avgörande för framtiden vilket är särskilt viktigt i tider då många unga känner oro över världsläget. Vi vill att Nacka kommun upprättar en dialog med regionen kring att rikta resurser till elevhälsan på ett rättvist sätt.

Eftersom Miljöpartiet väljer att inte sänka skatten så har vi även utöver majoritetens budgetförslag möjlighet att föreslå följande:

- ♥ Ökad ram 10 mnkr mindre barngrupper i förskola
- ♥ Ökad ram 10 mnkr "(Kli)matlyftet" för klimatsmart mat i grundskolan
- ♥ Ökad ram 2 mnkr pedagogiska måltider i för-, låg- och mellanstadieskolan
- ♥ Ökad ram 1 mnkr NPF-vägledare
- ♥ Ökad ram 750 tkr FN-skolor

Utbildningsnämnden	Bokslut	Budget	Prognos	Förändring			Budget 2022			Skillnad 2021/2022	
	2020	2021	2021 T2	Volym	Alliansen	Miljöpartiet	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
driftbudget (tkr)											
Förskola och pedagogisk omsorg	-724 327	-748 779	-748 279	-11 727	-16 500	-26 500	116 046	-903 052	-787 006	-38 227	5,1%
Fritidshem	-202 636	-203 325	-199 325	6 363	0	0	49 735	-246 697	-196 962	6 363	-3,1%
Förskoleklass, check	-62 732	-63 907	-63 907	1 404	-1 900	-1 900	800	-65 203	-64 403	-496	0,8%
Grundskola, check	-1 132 194	-1 166 837	-1 164 337	-4 468	-35 100	-38 100	20 000	-1 229 405	-1 209 405	-42 568	3,6%
Grundsärskola, check	-33 305	-33 926	-33 926	618	-1 000	-1 000	150	-34 458	-34 308	-382	1,1%
Skolmatslyftet	0	0	0	0	0	-10 000	0	-10 000	-10 000	-10 000	
Öppen fritidsverksamhet, check	-5 958	-6 060	-6 060	167	0	0	70	-5 963	-5 893	167	-2,8%
Gymnasieskola, check	-406 213	-419 179	-425 179	-15 898	-6 500	-7 250	11 900	-454 227	-442 327	-23 148	5,5%
Gymnasiesärskola, check	-17 105	-19 661	-19 661	-2 356	0	0	260	-22 277	-22 017	-2 356	12,0%
Likvärdighetsresurs	-263 133	-261 558	-258 058	-2 050	-1 000	-1 000	4 010	-268 617	-264 608	-3 050	1,2%
Öppen förskola	-8 253	-8 130	-8 130	-470	0	0	0	-8 600	-8 600	-470	5,8%
Forskning & utveckling	-855	-2 045	-2 045	0	0	0	0	-2 045	-2 045	0	0,0%
Nämnd & nämndstöd	0	-1 312	-1 312	0	0	0	0	-1 312	-1 312	0	0,0%
Myndighet & Huvudmanna	-24 458	-25 384	-25 384	-1 000	0	0	0	-26 384	-26 384	-1 000	3,9%
Summa	-2 881 169	-2 960 103	-2 955 603	-29 417	-62 000	-85 750	202 971	-3 278 241	-3 075 270	-115 167	3,9%
Förändring med minustecken i tabellen betyder en utökad budget			Miljöpartiet satsar	23 750 000 kr	mer än Alliansen						

Äldrenämnden

Att bli gammal i Nacka ska kännas tryggt och enkelt. Kommunen ska vara ett självklart stöd som hittar lösningar anpassade efter individens önskemål och förutsättningar, i allt från boendeanpassning till omsorg.

Boende

Ett av Äldrenämndens primära uppdrag rör boendet. Det är viktigt att det finns olika typer av bostäder på olika platser i kommunen, både för de som vill bo mer centralt bland liv och rörelse, och för de som föredrar naturnära lugn. Oavsett preferens ska äldreboendens kommunikationsmöjligheter noga utredas, så att den äldre på egen hand kan röra sig i Nacka, men också så att besökande och personal enkelt kan ta sig till boendet utan bil. Det är också viktigt att äldre par ges möjlighet att bo tillsammans.

Miljöpartiet arbetar för att underlätta för äldre som vill flytta till en mindre lägenhet eller till särskilt boende. Detta gynnar ofta hela samhället, då den äldre många gånger lämnar en större bostad som blir tillgänglig för en större familj. Många äldre har dock svårt att flytta från sin villa eller lägenhet, då de saknar en tillräcklig inkomst för att klara hyresvärdarnas krav. Här vill vi att kommunen ska erbjuda en hyresgaranti, och gå i god för att den äldre, genom bostadsbidrag eller kanske försäljning av nuvarande boende, kommer kunna betala sin hyra.

Ersättningen till det särskilda boendet för äldre innebär ett problem då äldre från andra kommuner, har rätt att söka platser på Nackas äldreboende. Eftersom checknivåerna är högre i vissa kommuner uppstår en konkurrenssituation som begränsar Nackas äldres tillgång till äldreboendeplatser i den egna kommunen. Vi vill att kommunen upprättar ett

regionsomspännande samarbete för att säkerställa att äldre kan bo kvar i närheten av sitt tidigare boende om de önskar.



Äldreomsorgen ska präglas av förutsägbarhet, trygghet och långsiktighet, både för brukare och personal. Låg personalomsättning, bra löner och vidareutbildning skapar en bättre situation för alla. Då en stor andel av omsorgen sker genom privata utförare vill vi att kommunen i samband med upphandling ställer krav som möjliggör en hållbar, välfungerande äldreomsorg. Vi måste säkra fortsatt rekrytering av utbildad vårdpersonal genom att kräva att de företag som är verksamma i kommunen ska ta emot studerande från högskolan i deras olika kandidatprojekt. Att ställa krav på kollektivavtalsliknande villkor är en annan viktig del som visar att vi också mår om personalens villkor. Dessutom vill vi minska sjukfrånvaron och skapa en bättre arbetsmiljö för anställda inom äldreomsorgen, genom att erbjuda vaccincheckar mot säsongsinfluensa inte bara till kommunens egna anställda, utan också som riktat bidrag till de privata aktörer som erbjuder anställda vaccin.

Anhöriga

Miljöpartiet vill utveckla stödet till anhöriga som ofta tar ett stort ansvar för omsorgen av exempelvis en förälder. Det är en feministisk fråga då det i de flesta fall är kvinnor som tar ansvaret, går ned i

arbetstid och förlorar inkomst och kommande pension till följd. Miljöpartiet vill fortsätta att satsa på stöd till de som vårdar en anhörig och bevilja insatser som avlösning i hemmet, dagverksamhet, korttidsboende, omvårdnadsbidrag, hemtjänst och trygghetslarm. Vi vill fortsätta att satsa på kommunens demenssjuksköterska och anhörigkonsulenter inom ramen för anhörigcenter. Dessa personer kan hjälpa anhöriga strukturera upp situationen kring den hjälpsökande och erbjuda personligt stöd.

Digitalt utanförskap

När det gäller införandet av välfärdsteknologi inom äldreomsorgen så kan teknikutveckling öka möjligheterna för äldre att leva tryggt i hemmet och bidra till ett aktivt liv och delaktighet i samhället. Men den digitala tekniken innebär inte bara möjligheter utan också etiska ställningstaganden. Även om datakunskapen bland befolkningen ökar är var femte äldre fortfarande utestängd från det nya digitala samhället. Det måste därför finnas välfungerande alternativa kanaler för tjänster även fortsättningsvis. Myndighetskontakter måste kunna skötas per brev, telefon eller via personliga besök. Vi får heller aldrig glömma att det är just mötet mellan människor som ofta är det viktigaste och mest grundläggande inom äldreomsorgens verksamhet.

Klimatanpassning

En effekt av klimatförändringarna är höjd medeltemperatur och värmeböljor. Många äldre och andra som bor på särskilda boenden i Nacka är extra känsliga för höga inomhustemperaturer. Värmen blir också väldigt kännbar för personalen som jobbar i värmen. Vi vill därför klimatanpassa alla särskilda boenden i Nacka så att inomhustemperaturen går att reglera även sommartid.

Miljöpartiets förslag

Miljöpartiet vill tillsätta ett kommunalt äldreombud, en neutral tjänsteperson dit personer över 65 år kan vända sig med olika frågor. Äldreombudet kan ha arbetsuppgiften att informera om äldreomsorgen, rättigheter och skyldigheter, ge råd och stöd till enskilda, samt ta emot synpunkter och klagomål för förmedling till berörda. Hen kan uppmärksamma brister och föreslå förändringar och ansvarar för den uppsökande verksamheten där alla som fyller 75 år under året och inte har hemtjänst på lämpligt sätt får information om äldreomsorg, olika boendeformer, vikten av fysisk aktivitet med mera.

Nacka ska ha en konkurrenskraftig egen produktion av välfärdstjänster. Dels för att kunna erbjuda medborgarna valfrihet men också för att kompetens alltid ska finnas i kommunens egen organisation. Idag saknar kommunen helt egen produktion inom hemtjänsten vilket både inskränker medborgarnas valfrihet och begränsar kommunens egen kompetens. Vi lägger 10 miljoner kronor på att upprätta en kommunal hemtjänst. Vi vill dessutom att den kommunala hemtjänsten arbetar för att skapa en trygg upplevelse för brukaren, och vill minimera antalet anställda som den äldre behöver möta i hemmet.

Vi gläds åt att kommunen plockat upp Miljöpartiets förslag från 2018 om att förändra personalomkostnadspåslaget så att det möjliggör att starta upp en kommunal hemtjänst. PO-pålägget ska täcka de faktiska kostnaderna kommunen har för sin personal. Eftersom kommunen tidigare räknat med samma PO-pålägg för både hög- och låginkomsttagare har det varit svårt att konkurrera med låglönesektorer som t.ex. hemtjänsten.

Äldre (de över 60 år) är den grupp som ökar mest i antal i Stockholmsregionen. Hur vi vill bo och leva som äldre har förändrats

genom åren vilket betyder att flexibiliteten för hur vi bygger och integrerar seniorer måste öka och att det måste finnas olika bostadsalternativ för individen att välja mellan. För att möta efterfrågan på olika typer av boenden för äldre behöver vi i Nacka planera för fler seniorbostäder när vi förtätar och bygger. Vi vill låta bygga fler alternativa boenden för äldre som exempelvis kollektiv- och generationsboenden, allt från traditionella seniorbostäder till co-living-varianter på bostäder. Det ökar valfriheten och kan minska ensamheten bland äldre.

Fallolyckor är ett stort problem bland äldre och vi vill att kommunen gemensamt med regionen och ideella krafter tar ansvar för att förhindra fall. Genom bostadsanpassning och hjälp att flytta till nytt boende minskar risken för olyckor.

Vi ser också att de företag som utför tjänster inom nämndens område behöver redovisa hur de arbetar med att uppfylla Agenda 2030-målen som alla nämnder ska arbeta med.

Eftersom Miljöpartiet väljer att inte sänka skatten så har vi även utöver majoritetens budgetförslag möjlighet att föreslå följande:

- ♥ **Ökad ram 10 mnkr Personlig hemtjänst**
- ♥ **Ökad ram 1 mnkr äldreombud**
- ♥ **Ökad ram 250 tkr som riktat bidrag i form av vaccincheck till anställda inom omsorgen**

Äldrenämnden driftbudget (tkr)	Bokslut	Budget	Prognos	Förändring			Budget 2022			Skillnad 2021/2022	
	2020	2021	2021 T2	Volym	Alliansen	Miljöpartiet	Intäkt	Kostnad	Netto	tkr	%
Särskilt boende - check	-437 412	-458 174	-466 388	-15 000	-14 300	-14 300	27 120	-514 594	-487 474	-29 300	6,4%
Särskilt boende - avtal	-41 518	-45 149	-38 649	2 871	0	0	2 208	-44 486	-42 278	2 871	-6,4%
Hemtjänst	-197 255	-213 213	-214 933	-7 000	-11 800	-21 800	26 430	-268 443	-242 013	-28 800	13,5%
Verksamhet med beslut enl LSS - check	-21 766	-25 999	-25 999	-4 130	0	0	0	-30 129	-30 129	-4 130	15,9%
Dagverksamhet äldre - check	-2 235	-8 943	-3 200	-650	0	0	600	-10 193	-9 593	-650	7,3%
Korttidsvård - ej check	-18 679	-17 802	-20 402	-505	0	0	2 390	-20 697	-18 307	-505	2,8%
Trygghetslarm - ej check	-9 485	-9 790	-9 200	-500	0	0	2 200	-12 490	-10 290	-500	5,1%
Övrig verksamhet	-37 666	-40 548	-52 398	-78	-1 600	-1 850	1 295	-43 771	-42 476	-1 928	4,8%
Nämnd och nämndstöd	-1 280	-1 605	-1 605	0	0	0	0	-1 605	-1 605	0	0,0%
Myndighet & Huvudmanna	-45 428	-44 932	-45 844	-912	-3 300	-4 300	0	-50 144	-50 144	-5 212	11,6%
Summa	-812 724	-866 154	-878 618	-25 904	-31 000	-42 250	62 243	-996 551	-934 308	-68 154	7,9%
Förändring med minustecken i tabellen betyder en utökad budget			Miljöpartiet satsar	11 250 000 kr	mer än Alliansen						

Överförmyndarnämnden

Miljöpartiets förslag

Miljöpartiet har i stort sett samma förslag till budget som Alliansen. Dock vill vi att det under 2022 tas fram en jämförelse mellan kommunens ersättningsnivå till gode män och andra kommuners. Med en ökande andel äldre i samhället kommer det också framöver behövas fler gode män. Vi vill med jämförelsen försäkra oss om att kommunen inte sticker ut med en alltför låg ersättningsnivå. Många kompetenta gode män har även uppdrag i andra kommuner, så en alltför låg ersättningsnivå kunna leda att dessa hellre tar uppdrag i andra kommuner än i Nacka. Vi tillför också pengar för att arbeta med att få de gode männen att använda de digitala tjänster som finns. Ett digitaliserat arbetssätt underlättar både för kommunen och den gode mannen.

Eftersom Miljöpartiet väljer att inte sänka skatten så har vi även utöver majoritetens budgetförslag möjlighet att föreslå följande:

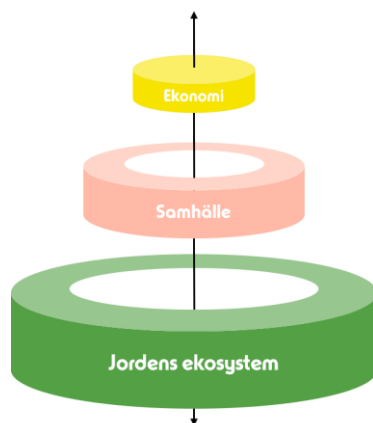
- ♥ **Ökad ram 50 tkr för att få ett högre användande av digitala tjänster bland kommunens gode män**

Överförmyndarnämnden	Bokslut	Budget	Prognos	Förändring			Budget 2022			Skillnad 2021/2022	
	2020	2021	2021 T2	Volym	Alliansen	Miljöpartiet	Inläkt	Kostnad	Netto	tkr	%
driftbudget (tkr)											
Överförmyndarverksamhet	-3 650	-2 587	-4 488	-1 000	-300	-300	0	-3 887	-3 887	-1 300	50,3%
Nämnd & nämndstöd	-199	-249	-241	0	0	0	0	-249	-249	0	0,0%
Myndighet & Huvudmänna	-4 623	-5 109	-3 265	1 000	-200	-250	0	-4 359	-4 359	750	-14,7%
Summa	-8 472	-7 944	-7 994	0	-500	-550	0	-8 494	-8 494	-550	6,8%
Förändring med minustecken i tabellen betyder en ökad budget						Miljöpartiet satsar				50 000 kr	mer än Alliansen

Grunden för vår budget: ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart Nacka

Förutsättningarna för mänskligt liv på jorden är fungerande ekosystem. Utan dessa finns inget samhälle och ingen budget till Nacka kommuns verksamhet för 2022–2024. Denna insikt är grunden i Miljöpartiets politik.

Men jordens ekosystem är hotade. Klimatförändringar kommer förändra förutsättningarna för liv på jorden och miljontals arter kommer inte kunna anpassa sig till detta. Kanske låter det inte så farligt att en skalbagge här och där utrotas, men ekosystem är just system, och en enda arts utdöende kan få långtgående konsekvenser. Vetenskapen har tydligt markerat; vi behöver hålla uppvärmningen under 2 grader och sikta på 1,5 grader. Med dagens politik är vi på väg mot 3 grader eller mer. Det är oacceptabelt.



Klimatförändringarna är ett globalt hot och Nacka kommun kan inte ensam stoppa all världens växthusgasutsläpp. Däremot kan vi visa hur omställningen kan gå till, genom att våga gå först, testa nya styrmedel och åtgärder, sikta mot ambitiösa mål och utveckla nya arbetssätt. Vi har som en rik kommun goda förutsättningar för detta, och vi i Miljöpartiet vill därför att Nacka kommun åtar sig att vara klimatneutralt redan 2030.

Att som individ leva hållbart i ett ohållbart samhälle är nästintill omöjligt. Vi som kommun har möjlighet att förändra regler, incitament och system så att det blir lättare. Vi måste agera tillsammans och bygga ett system där det är lätt att göra rätt. I vår budget lägger vi flera förslag för att driva Nackas omställning framåt. Vi vill anställa en hållbarhetsdirektör med övergripande ansvar för kommunens miljö- och klimatmål.

Ett ekologiskt hållbart Nacka

Nacka kommuns mål- och resultatstyrning utgår idag från fyra övergripande mål som gäller för hela den kommunala verksamheten. Att bidra till att rädda världen från en annalkande klimat kollaps måste få högre prioritet och vi i Miljöpartiet anser att klimatneutralitet måste bli ett av de övergripande målen i Nacka.

Sverige har skrivit under Parisavtalet och Miljöpartiet vill att kommunen förbinder sig att göra det vi behöver bidra med för att hålla den globala temperaturhöjningen väl under två grader med sikte på 1,5 grader. Idag arbetar kommunen med klimat- och miljöfrågorna lite för mycket i ett stuprör vid lite sidan av, separerat från kommunens övriga verksamheter.

De senaste klimatrapporterna från FN pekar på att vi är på väg åt helt fel håll och på vikten av att alla måste växla upp sitt klimatarbete. På FN:s klimatmöte i New York i september 2019 presenterade Sverige färdplanen för Stål utan kol, inte för att klappa oss på bröstet och säga ”se på oss vad bra vi är”, utan för att peka på vad som är möjligt och för att tjäna som inspiration för andra. Inom ramen initiativet Fossilfritt Sverige har 22 färdplaner för omställning färdigställts. Bra förebilder är viktiga i alla samhällen och genom att vara ett gott föredöme för våra medborgare, näringsidkare och andra kommuner, kan vi inspirera andra till att göra detsamma. Vi vill att klimatneutralitet tillkommer som övergripande mål i kommunens mål- och resultatstyrning.

Ett klimatneutralt Nacka som övergripande mål innebär att målet om nettonollutsläpp ska finnas med i alla kommunens verksamheter. Nacka som organisation måste också gå före i arbetet genom att vara helt fossilbränslefritt till 2025. En fossilbränslefri stad förutsätter ett nära samarbete mellan invånare, näringsliv och andra offentliga verksamheter. Vi anser att Nacka har bättre förutsättningar att ställa om än många andra kommuner i Sverige. Därför

vill vi att Nacka ska bli klimatneutralt redan år 2030 för att bidra till ett klimatneutralt EU senast 2050.

För Nackaborna skulle en klimatneutral kommun till exempel betyda en betydligt tystare miljö och renare luft när fordonstrafiken går över till eldrivna fordon, och mer gång-, cykel- och kollektivtrafik. Det betyder också att Nacka måste öka mängden lokalt producerad förnybar energi, ställa högre krav på energieffektivisering i nybyggda bostäder och bygga mer i trä. Vi vill bl.a. ta ett inriktningsbeslut på att alla förskolor och skolor ska byggas i massivträ.

Vägtrafiken står för en stor del av kommunens utsläpp av växthusgaser. Mycket behöver göras för att ställa om och effektivisera trafiken. Vi vill att kommunen lobbar för mer och ny sorts kollektivtrafik bl.a. i form av tunnelbana till Orminge och Älta, stadslinbana, fler pendelbåtar och lokala bussar som tar resenärer till större kollektivtrafikknutpunkter, eller barn och unga till fritids- och idrottsaktiviteter.

Nacka är en kustkommun och mycket sjötrafik passerar här. Nästan alla fartyg drivs tyvärr av fossila bränslen och sjöfartssektorn styrs i hög grad av internationella regler, men vi vill att Nacka gör vad vi kan för att verka för en fossilbränslefri sjöfart och att pendelbåtarna till och från Nacka drivs fossilfritt.

Vi var drivande i att kommunen skulle sluta värma upp sina egna byggnader med olja och kommer fortsätta arbeta för solceller på alla nya byggnader och annan lokal energiproduktion så att kommunen på sikt blir helt självförsörjande på energi.

Hållbar stadsmiljö

Byggsektorn står för en stor del av Sveriges totala klimat- och miljöpåverkan. I Nacka planeras



mycket byggande, så våra beslut om hur och vad som ska byggas får stor påverkan på framtida klimatutsläpp och ekosystem.

Byggnader kan byggas men allt det där andra i en stad – som sammanhållning, relationer och mötesplatser – det *skapas*. Hållbar stadsmiljö är en blandning av bostäder, arbetsplatser, mötesplatser, kultur och service med ett trafiksystem där gång-, cykel-, och kollektivtrafik dominerar. Vi behöver både tydligt avgränsade stadsparker, gröna mellanrum och trädkantade gator. Vi behöver fler ickekommersiella mötesplatser, ytor för spontanlek, spontankonst och möten över generationsgränserna.

Det gröna är stadens lungor som renar både vatten och luft samtidigt som det ger oss utrymme för fritidsaktiviteter, rekreation och annat. Ekosystemstudier måste alltid finnas med när vi bygger. Mark är hårdvara och finns det inte en övergripande plan för grönområden och gröna samband så riskerar all mark att bebyggas. Vi behöver bättre synliggöra och ta hänsyn till de nyttor naturen ger oss. Grönska minskar buller och lyfter andra ljud i staden för en god levande- och boendemiljö. Olika typer av träd bidrar på olika sätt i staden, de kan t.ex. rena luft, ta hand om dagvatten eller ge svalka. Särskilt lövträd kan sänka temperaturen i städer och inför ett förändrat klimat och de förhöjda temperaturer vi idag är på väg mot behöver vi planera för en svalare stad.

Gröna, växtbäcklädda bullerskydd är bullerdämpande samtidigt som växtligheten i dem renar luften, tar hand om dagvatten och ökar den biologiska mångfalden i staden eftersom fåglar, fjärilar och andra insekter trivs bland växterna. Kommunen har som mål att minst halva Nacka ska vara grönt och att alla invånare ska ha nära till olika typer av grönområden och stränder. Men det är här också viktigt att vi bevarar de gröna kilarnas funktioner och skapar spridningskorridorer för att binda ihop alla mindre grönområden i kommunen.

Miljöpartiet är helt emot den planerade exploateringen av den värdefulla naturen i Ryssbergen. Istället vill vi förlägga Värmdöleden i en tunnel genom centrala Nacka. Om hälften av den bebyggelsebara yta som tillskapas ovanpå tunneln reserveras för bostäder, räcker exploateringsvinsterna till för att avsätta den andra hälften av till idrottsplatser och natur. På så vis får vi utan kostnad ett tystare och grönare Nacka samtidigt som vi skapar nya centrala utrymmen för både idrott, bostäder och verksamheter. Miljöpartiet vill att det tas fram en idéstudie för en självfinansierad tunnelloösning. Miljöpartiet vill också göra en inventering av möjliga överdäckningsbara ytor på redan hårdgjord mark. I Stockholm planeras just nu en överdäckning av hela Centralstationsområdet. Utöver att skapa nya byggytor bidrar oftast överdäckningar med många andra positiva värden. Vi vill att kommunen identifiera möjliga platser och ser om det finns byggherrar som vill överdäcka.

Hållbarhetsdirektör

Nacka kommun har antagit sex lokala miljömål som ska uppdateras kontinuerligt. Även målen i FN:s Agenda 2030 ska implementeras. Tanken är att miljömålen ska gälla för alla verksamheter i kommunen och beröra alla delar av samhället – från politiska nämnder till enskilda Nackabor. Hur det konkret arbetas med miljömålen och Agenda 2030 är dock upp till varje enskild enhet och verksamhet, helt i linje med den s.k. ”Nackamodellen” där ansvar delegeras bort till lägsta möjliga nivå.

Miljöpartiet ifrågasätter styrmodellens lämplighet när det gäller att nå upp till de olika hållbarhetsmålen. Här ser vi att det behövs en övergripande styrning. Därför vill vi tillsätta en hållbarhetsdirektör med övergripande ansvar för att vi når upp till målen. Kommunens olika hållbarhetsmål berör alla olika verksamheter och har behov av att någon övervakar, koordinerar och ansvarar för att arbetet flyter på i alla kommunens olika ”stuprör”.

Hållbarhetsdirektören ska även ha ansvaret för Nackas klimatanpassningsplan eftersom

klimatförändringarna höjda temperaturer och ökade nederbörd redan är här. Nacka är inte på något sätt är undantaget i denna utveckling. Kommunen behöver identifiera risker och öka beredskapen för vad ett förändrat klimat kommer föra med sig.

Hållbarhetsdirektören ska också leda arbetet med att ta fram och genomföra olika strategier för att minska Nackas miljö- och klimatpåverkan. Nacka saknar exempelvis idag en strategi för att motverka matsvinn. Vi behöver en övergripande matstrategi som tar upp både folkhälsa, miljö- och klimatpåverkan och strategiskt arbetar för att minska kött- och mejeriprodukter i kommunens verksamheter.

Kommunens bolag

Våra kommunala bolag skulle kunna bli kraftfulla verktyg i omställningen mot ett hållbart samhälle. Men då måste kommunen som ägare ge tydliga direktiv om hur detta ska ske. Bolagens ekonomiska kalkyler behöver ta hänsyn till livscykelkostnader. Investeringar som är lönsamma ur ett livscykelperspektiv (LCC¹) ska alltid genomföras och LCC-beräkningar ska alltid finnas med i beslutsunderlagen. På sikt vill vi att Nacka ska bli självförsörjande på energi och mer resiliert inom fler strategiskt viktiga samhällsfunktioner, t.ex. dricksvatten.

Idag finns det bara två snabbbladdningsstationer för elbilar i hela Nacka och vi vill driva på för en kraftfull utbyggnad av antalet snabbbladdningsstationer i alla kommundelar. Vi vill även att kommunens nät av normalladdstationer ska kunna använda el från elfordonsbatterier för att kapa effekttoppar i elnätet. Antalet elbilar i Nacka ökar i rask takt och en elektrifiering av fordonsflottan är avgörande för att nå klimat- och miljömålen.

Vi vill också att kommunen ser till att det öppnas ett tankställe för lokalt producerad vätgas i Nacka. Vi vill se lokalt producerad

biogas från vårt matavfall och eget biokol från vårt trädgårdsavfall.

Vi vill utveckla kommunens återvinningscentraler till riktiga kretsloppscentraler där reparationer, renoveringar och försäljning skapar gröna jobb och bättre tar till vara på jordens resurser.

Våra bolag måste bli en del i omställningen mot ett hållbart samhälle och via nya ägardirektiv vill förtydliga vilka ekologiska och sociala ansvar bolagen förväntas ta i omställningen.



Hållbara trafiklösningar

Vi vill verka för en hållbar livsstil utan bil. Vi måste låta bilägarna bära sina egna kostnader och låta marknaden styra priset på parkeringsplatser. Vi vill uppmuntra byggbolag i Nacka till att erbjuda innovativa och kreativa mobilitetslösningar istället för att tvinga dem att bygga dyra parkeringsplatser. Vi vill också att de parkeringsplatser som behövs idag byggs i parkeringshus ovan jord som kan omvandlas till något annat när behovet av dem inte längre finns, istället för gatuparkering och dyra parkeringsgarage under jord.

Ett samhälle planerat utifrån människor istället för bilar blir både trevligare och bättre för miljön. Dessutom får vi en friskare befolkning på köpet. Vi vill komplettera kommunens cykelstrategi med en konkret plan för att öka cyklandet och bygga flera och säkra cykelparkeringar, samt införa ett lånecykel-system kompatibelt med Stockholms där även elcyklar ingår. Vi vill också styra upp parkeringen av elsparkcyklar genom att planera för och anvisa centralt belägna parkeringsplatser för dessa.

Vi vill se en Östlig förbindelse med stor kapacitet att transportera människor med mindre fokus på bilar. Istället för en

¹ Life Cycle Cost

vägförbindelse vill vi se en "Österled" med stadslinbana, mer tunnelbana och fler (tvär)förbindelser på vatten. Vi vill också verka för matarbusslinjer så att fler som bor utanför centrala Nacka enkelt kan ta sig till ett lokalt centrum och en större kollektivtrafikplats.

Miljöpartiet föreslår också en modell med differentierade internräntor där investeringar som genererar mer biltrafik och därmed motverkar uppfyllelsen av kommunens miljömål belastas med högre kapitalkostnad, och där investeringar som bidrar till att uppfylla miljömålen får lägre kapitalkostnad.

Vi vill klimatkompensera för alla kommunens transporter där pengarna går till en fond för lokala klimatsatsningar. Vi vill att kommunen anordnar en årlig hållbarhetsvecka för att lyfta miljö och klimat och nätverka i klimatarbetet. Vi vill införa en bilfri dag där t.ex. lokala marknader och kultur kan ta över en bit väg för en dag och underlätta för människor att mötas på nya sätt. Centrala Nacka saknar idag ickekommersiella allmänna plaster att anordna offentliga tillställningar på, och en bilfri dag skulle kunna visa på vad en gemensam mötesplats kan användas till.

Ett socialt hållbart Nacka

Miljöpartiet vill att kommunen tar en mer aktiv roll i samhällsplaneringen när det gäller vilken typ av bostäder, lokaler och anläggningar som behövs för att bygga bort segregation och otrygghet. Vi vill se en mer blandad bebyggelse och skapa fler ickekommersiella mötesplatser där människor kan mötas och skapa nya nätverk. Social och ekologisk hållbarhet kostar pengar, men ett inkluderande samhälle där alla får plats är även ekonomiskt lönsamt över tid. Nacka ska vara bäst på att vara kommun och en bra kommun bör bedömas efter hur den tar hand om sina svagaste medborgare.

Hållbart boende

I staden ska alla få plats så det måste finnas fler olika typer av bostäder som fler kan ha råd med. Staden får inte delas upp i olika segregerade områden. Olika typer av bostäder ska finnas i samma kvarter för att bidra till boendeintegrationen.

I Nacka är det brist på hyresrätter. Om vi vill skapa bostäder för alla i Nacka måste vi politiker agera och ta ansvar för det den fria marknaden inte klarar av. Om marknaden självt får bestämma, riskerar nya centrala Nacka att bli en väldigt segregerad stad. Idag finns det många äldre som sitter fast i sin bostad och andra grupper som inte ens kommer in på bostadsmarknaden för att de inte når upp till hyresvärdarnas högt ställda inkomstkrav. Vi vill att kommunen inför en kommunal hyresgaranti för att underlätta för fler att skaffa en första bostad men även för att öka rörligheten på bostadsmarknaden.

Miljöpartiet vill se kommunalt ägda bostäder. Det är en lönsam investering, både ekonomiskt och socialt, och innebär att det inte bara är marknaden som styr. När vi bygger själva kan vi bryta upp bostadssegregationen och skapa ett varmare mer välkomnande samhälle. Vi kan också ställa högre krav på klimatsmart byggande och ekologisk hållbarhet.

Miljöpartiet vill att kommunen bygger upp ett eget bostadsbestånd av hyresrätter i Nacka. Utöver vanliga hyresrätter kan kommunen även bygga andra bostadstyper som saknas t.ex. trygghetsboenden eller kollektiv- och generationsboenden.

Vi vill också att byggherrarna är med och bidrar till den sociala hållbarheten genom att i alla bostadsrättsföreningar på kommunal mark, upplåta en viss procent av lägenheterna som små [ungdomsbostadsrätter](#)² till kraftigt subventionerat pris.

² <https://handlingar.nacka.se/handlingar/Kommunfullmaktige/2021/2021-10->

18/53_Inkomna_motioner_mm/53i_Motion_MP_Ungdomsbost%C3%A4der.pdf

Bostäder för fler betyder också att det behövs en större variation och att kommunen blir mer offensiv vad gäller att uppmuntra till fler och nya boendeformer. Vi vill också se co-living-bostäder i Nacka, en modernare form av kollektivboende.

Hållbart arbetsliv

Att ha ett jobb gör att man är delaktig, känner sig behövd och får en mindre pressad ekonomi. Ekonomisk och social trygghet är i högsta grad en folkhälsofråga. Med trygghet och trivsel ökar kreativiteten och människor vågar mer. Det krävs trygga system för att människor ska våga satsa, starta företag eller byta jobb. Men också trygga system för att arbetsgivare ska våga anställa. En del av kommunens näringslivsstrategi ska också vara att skapa flexibla fysiska miljöer för nystartade företag och att kommunen aktivt erbjuder forum för rådgivning, mentorskap och finansieringsinsatser.

Vi vill skapa förutsättningar för gröna jobb och locka hit fler små och medelstora företag. Fler flexibla arbetskontor och företagshotell behövs för att minska resor och underlätta för nya företag att etablera sig. I omställningen till ett hållbart samhälle måste vi tänka nytt både kring resvägar och arbetsplatser. Idag är det många som har möjlighet att arbeta på distans. Det möjliggör för att kunna arbeta någon annanstans än på en traditionell arbetsplats, men även för att kunna undvika arbetsresor i rusningstrafik.

Att ha ett co-working-ställe i närheten av sitt hem öppnar nya möjligheter till att slippa jobbpendla alla dagar, samtidigt som det ger social samvaro och nätverkande med människor som du inte träffar när du sitter hemma och jobbar på distans.

Istället för att planera ett Nacka utifrån privatbilism i rusningstrafik måste vi planera för nya resesätt. Men vi måste också planera för ett hållbart arbetsliv och här kan fler co-working-ställen vara en del av lösningen, både för trafiksituationen och vardagspusslet.

En stad kännetecknas av gemensamma, offentliga mötesplatser. Att fritt internet finns där människor är underlättat för digital kommunikation, informationsutbyte och mobilitet. Möjligheten att koppla upp sig på andra platser än arbete och hem ger större frihet för den som vill ta med sig ”kontoret” och arbeta på annan plats. Det ger även den som saknar internet i det egna hemmet tillfälle att koppla upp sig. Allas tillgång till internet är både en samtids- och framtidsfråga.

Barnen är framtiden

Miljöpartiet vill ge alla barn och pedagoger en lugnare och tryggare lärande- och arbetsmiljö, samt satsa mer på en giftfri miljö där även ekologisk mat ingår. Vi vill ha en hållbar skola och förskola där lika mycket pengar per elev ska gå till pedagogisk verksamhet och där barngrupperna blir mindre tack vare riktade medel. Vi vill satsa på fler utbildade pedagoger och mindre barngrupper i förskolan. Vi vill även att det byggs fler och mindre förskolor istället för ett fåtal stora, genom att planera så att flera mindre förskolor inom samma geografiska område kan drivas som en större enhet. Vi vill skapa en rättvisare skola genom att skolornas lokalhyra ersätts i ett separat system vid sidan av skolpengen. Eller att extra pengar för höga lokalkostnader ersätts utöver skolchecken, något som möjliggjorts i och med den förändringen av Skolförordningens 14:e kap. 6§ som utbildningsminister Gustav Fridolin drev igenom 2018.

Mat som är bättre för klimat och miljö är oftast bättre även för hälsan. Maten står för en stor del av vår klimatpåverkan och det är idag möjligt att på ett enkelt sätt halvera denna. I förskola- och skola grundläggs mycket av våra matvanor och i dessa verksamheter ska vegetariska alternativ alltid vara förval och animaliska tillval. Kommunen har miljömål om 75 % ekologisk mat i *utbudet*. Miljöpartiet menar att ett sådant mål måste gälla det som *faktiskt köps in och serveras*. Vi vill att det genom ”Jämföraren” ska gå att jämföra olika verksamheter inom skola och barnomsorg

utifrån fler grunder än idag: exempelvis andel ekologisk och vegetarisk mat.

Vi vill att kommunen i sina upphandlingar av livsmedel ställer krav som bl.a. anger att antibiotika och nitrit inte får förekomma. En plan för att minska klimatpåverkan från mat som serveras i kommunens verksamheter ska tas fram. All frukt som serveras till våra barn ska vara 100 % ekologisk och vegetabiliska "mejeriprodukter" ska erbjudas i alla skolor och förskolor. Alla kommunala förskolor och skolor upp till årskurs 6 ska införa pedagogiska måltider där personal äter tillsammans med barnen och där lärande om skolmåltidens miljö- och hälsopåverkan integreras i undervisningen.

Elevhälsan ska bidra till att skapa miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Miljöpartiet vill satsa på psykiatriska team inom skolhälsovården. Miljöpartiets mål är att en skolpsykolog och en kurator ska ansvara för max 500 elever. Vi vill att varje skola ska ha tillgång till ett psykiatriskt team bestående av psykolog och kurator som kan stötta både elever och lärare.

Eftersom elevhälsan finansieras via skolpengen och det inte bara är nackaellever som går i nackaskolor så är detta en fråga som behöver lyftas och diskuteras över kommungränsen. Vi vill att Nacka kommun ser över hur vi kan rikta resurser till elevhälsan på ett effektivt och rättvist sätt. Eftersom elevhälsan är kommunövergripande och även berör regionen, är det en fråga som behöver lyftas i Storsthlm. Miljöpartiet vill att Nacka kommun tar initiativ till att en sådan dialog inleds.



Kultur i staden

Kulturen utgör en viktig demokratisk mötesplats där olika samhällsåskådningar möts och där förutsättningar för tillit och respekt skapas. Möjligheten till en meningsfull

fritidssysselsättning och tilltalande och intressanta boendemiljöer är avgörande inte bara för den enskildes välmående utan också för känslan av egenmakt och engagemang.

Offentlig konst kan spela en viktig roll i stadsutvecklingen och för att lyfta områden. Miljöpartiet vill ha mer konst i lokalsamhället, lyfta fram lokala konstnärer och ge medborgarna större inflytande över vilken typ av konst som väljs. Vi vill att en procent vid ny-, om- och tillbyggnader ska gå till att förse offentliga utrymmen med konst eller konstnärlig gestaltning.

För att skapa ett öppet och inkluderande Nacka, fritt från diskriminering behöver normer kunna ifrågasättas, mångfalden synliggöras och fördomar bemötas öppet. Kultursektorn är en viktig arena för diskussion, påverkan och förändring. I vardagen är bibliotek en mötesplats för alla – med böcker, ord, berättelser och kultur. Betydelsen som ett bibliotek har för platsen, individen och samhället är närmast ovärderlig.

Miljöpartiet vill att Nacka planeras utifrån kulturen och att våra offentliga miljöer smyckas av mer konst. Vi vill även öka konsumtion av kultur istället för varor och därför satsa på fler kreativa och kulturella näringar i kommunen. Vi vill ge Kulturrepektive Arbets- och företagsnämnden i uppdrag att omfördela arbetsuppgifterna för tjänstepersonerna så att en medarbetare blir kultursamordnare. Kultursamordnaren kan även vägleda kulturarbetare i den snåriga kulturstödsjungeln och på så sätt skapa mer kultur till barn, ungdomar och vuxna. Kulturpengen behöver "centraliseras" igen och Nacka kommuns blivande kultursamordnare samordna, möjliggöra och tillgängliggöra kultur för barn och ungdomar. Miljöpartiet ser det som ett sätt att investera i framtiden då barn som deltar i kulturverksamhet främjas till ett innovativt och kreativt tänkande vilket kommer att krävas för att ställa om samhället. Det är även viktigt att hålla taxorna nere så att tröskeln för deltagandet minimeras.

Förebyggande arbete tjänar alla på

Att lägga resurser på förebyggande arbete är viktigt och samhällsekonomiskt lönsamt, även om det kan ta tid innan effekten av satsningarna visar sig. På längre sikt innebär dock förebyggande och stödjande arbete även en ekonomisk vinst. Miljöpartiet vill arbeta mer förebyggande och satsa mer på människor i behov av stöd, samt på hälsa och välbefinnande för unga och äldre. Vi vill ge ökade resurser till förebyggande insatser och till stödsatser med särskilt fokus på yngre personer med beroendeproblematik då vi ser att det bland Nackas ungdomar finns ett stort missbruk jämfört med andra kommuner.

Missbruk orsakar samhället enorma kostnader och drabbade individer ett stort mänskligt lidande. Alla som har behov, ska i ett tidigt skede erbjudas behandling för att kunna bryta sitt beroende. En minskning av missbruket innebär stora vinster både för kommunen, för individen och hans anhöriga.

Att Nackas medborgare på äldre dagar kan behålla sin hälsa och tillhöra ett socialt sammanhang är viktigt både för välbefinnande och livskvalité. Att arbeta hälsofrämjande är att arbeta förebyggande och undvika exempelvis sjukdom och fallskador. Att vara frisk kan också betyda att individen blir mer självständig och mindre beroende av hjälp utifrån. Äldreomsorgen ska alltid erbjuda god, närlagd, näringsrik och ekologisk mat. Äldre som är beroende av hemtjänst bör kunna välja att äta en måltid om dagen tillsammans med andra.

Ett samhälle för alla

Nyanlända är speciellt utsatta på bostadsmarknaden eftersom de till en början saknar nätverk i det svenska samhället. Vi vill att kommunen mer stöttar de ideella krafter som verkar i kommunen och också verkar för

att fler familjer ska öppna sina hem för nyanlända.

Miljöpartiet vill se att även kommunalt ägda aktörer verkar inom vuxenutbildningen både vad gäller SFI och samhällsorientering men också vad gäller de övriga kurser som finns inom Komvux. Eftersom kommunen är en stor arbetsgivare på området utbildning så skulle kommunala alternativ inom dessa områden även kunna användas för att snabbt ställa om resurser och kompetens för att möta nya behov som uppstår.

Ett ekonomiskt hållbart Nacka

Det finns begränsningar för vad vår jord klarar av och vårt samhälle och ekonomi måste växa med hänsyn till att det faktiskt finns ekologiska gränser. Därför är det viktigt för oss att göra livscykelanalyser vid investeringar, satsa på återbruk och återvinning och arbeta förebyggande för människors välmående. För att värna miljön och öka resurseffektiviteten måste Nacka satsa mer på delningsekonomi där vi ger varandra tillgång till saker, ytor, transporter, tid, data eller kompetens som annars underutnyttjas.³ Vi vill också skyndsamt genomföra alla investeringar som är ekonomiskt lönsamma, just för att de är ekonomiskt lönsamma och sparar skattepengar åt kommunens medborgare. Tyvärr verkar den styrande Alliansen ha fastnat i en ålderdomlig syn på investeringar som i dagens moderna samhälle både är ekonomiskt och ekologiskt ohållbar.

Riktig valfrihet

Nacka ska ha en konkurrenskraftig egen produktion av välfärdstjänster. Dels för att kunna erbjuda medborgarna valfrihet, men också för att kompetens alltid ska finnas i kommunens egen organisation. Idag saknar kommunen helt egen produktion inom hemtjänsten vilket både inskränker medborgarnas valfrihet och begränsar

³ Rapporten 2018:17 Dela pryglar, yta, bil och tid på avfallsverige.se visar på hur delningsekonomier kan ge samhällsvinster i form av minskade kostnader, nya

affärsmodeller, miljöbesparingar och sociala vinster med jämlikhet, delaktighet och trygghet. Även Nacka har ett ansvar att arbeta med och för detta.

kommunens egen kompetens. Vi tycker det är utmärkt att kommunen plockat upp Miljöpartiets förslag om ett förändrat personalomkostnadspåslag som nu möjliggör att starta upp en kommunal hemtjänst.

Personlig hemtjänst

Miljöpartiet vill ha en personligare hemtjänst där det inte ständigt ska vara ny personal som kommer hem till den äldre. I nuläget träffar en äldre person med hemtjänst väldigt många vårdanställda, vilket gör det svårare att bygga en tillitsfull relation. Att bli äldre i Nacka ska kännas tryggt och lugnt, därför budgeterar vi för ett riktat bidrag till hemtjänst som planerar sin verksamhet så att den äldre har ett fåtal anställda som hen möter i sitt hem.

En bra arbetsplats

En fråga som aktualiserats på senare år är hur mycket det egentligen går att effektivisera inom den egna verksamheten eftersom sparbetning förr eller senare riskerar gå ut över de egna medarbetarnas hälsa. Utbrändhet är något som stadigt ökar och akut stressreaktion är nu den vanligaste orsaken till sjukskrivning i Sverige. Miljöpartiet vill att kommunen ska bli mer lyhörd på signaler om för hög arbetsbelastning inifrån den egna organisationen och erbjuda personalen vidareutbildning, stöd och mer processorienterad handledning. Vi vill också att kommunen ser över vilka arbetsplatser som skulle kunna flyttas till olika typer av kontorslokaler utanför stadshuset, och hur planerat distansarbete kan användas för att råda bot på den akuta lokalbrist som uppstått i stadshuset.

Grön skatteväxling

Miljöpartiet vill se ”grön skatteväxling” i Nacka som ett verktyg i omställningen mot en hållbar kommun. Det innebär att sådant som är miljöfarligt ”beskattas” och subventionerar klimat- och miljövänligare alternativ. Det är ett bra ekonomiskt styrmedel vi kan använda oss av för att nå våra hållbarhetsmål. Genom att t.ex. införa ”grön skatteväxling” inom bygglovstaxan kan vi gynna goda exempel på

byggnadsteknik samtidigt som mindre bra sätt att bygga på sett till klimat- och miljöpåverkan missgynnas. I Nacka står bostäder och lokaler för drygt en tredjedel av kommunens energiförbrukning och den måste ner om vi ska nå klimatmålen. För att få fart på och stimulera ett hållbart byggande i kommunen föreslår Miljöpartiet att bygglovsavgiften för hus som uppfyller kraven för passivenergihus sänks eller slopas. Vårt förslag är kostnadsneutralt för kommunen eftersom förslaget finansieras genom högre bygglovsavgifter för mindre miljövänliga hus.

Skrota parkeringsnormen

Miljöpartiet vill att kommunen slutar tvinga byggherrar att bygga parkeringsplatser till subventionerat pris via parkeringsnormen. Byggherrar och fastighetsägare bör själva få ta fram och utforma parkerings- och mobilitetslösningar som är yteffektiva. Det skulle ge möjlighet till gatu- och bebyggelselösningar där gång- och cykeltrafik är norm och där mellanrummen kan utnyttjas till lek och sociala aktiviteter. Vi vill att marknaden får bestämma mer och att den som önskar bygga ett hus med väldigt få p-platser ska ha rätt att göra det. En hög parkeringsnorm är både ohållbar och kostsam eftersom p-platser ofta måste sprängas ned i garage under mark. En kostnad som sedan tas ut genom högre avgifter för alla, även de som helt saknar bil.

Lönsamma investeringar

Miljöpartiet vill se nya och mer korrekta metoder för att räkna på investeringar. Vi har vid ett flertal tillfällen föreslagit att investeringar som är direkt ekonomiskt lönsamma ska brytas loss ur den vanliga investeringsbudgeten och genomföras omgående eftersom de får en positiv inverkan på kommunens budget. Tyvärr sätter man idag först en investeringsram och prioriterar sedan olika investeringar utifrån denna. Eftersom det idag inte råder brist på kapital och låneräntan är nära noll är detta ett förlegat sätt att räkna på. Vi vill genomföra alla ekonomiskt lönsamma energibesparande investeringar i

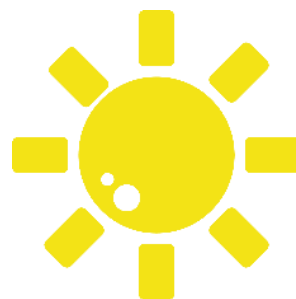
byggnader, vägnät och gatubelysning m.m. skyndsamt.

Solenergi

Solceller för lokal elproduktion och solvärme som vi föreslagit i olika projekt är idag ekonomiskt lönsamma investeringar om man ser till investeringens hela livslängd. Samtidigt är satsningar på solenergi också bra för klimat och miljö. Den typen av investeringar är helt nödvändiga om vi ska klara de globala klimat- och miljömålen. Miljöpartiet tycker det är bra att den styrande majoriteten tagit till sig av vår kritik och nu i sin budget har med en satsning på solceller. Tyvärr är 8 Mnkr per år alldeles för lite om vi ska nå klimat- och miljömålen.

Utöver Alliansens satsning på 8 mnkr/år vill vi i Miljöpartiet att kommunen upphandlar lika mycket lokalproducerad solel med (Power Purchase Agreements), samt att kommunen i alla markanvisningsavtal kräver att byggherrarna sätter upp egna solceller eller upplåter yta på sina tak och upphandlar solel

via PPA. Internationellt är PPA en erkänd affärsmodell för solcellsinvesteringar och EU listar PPA som en av nycklarna till ett fossilfritt samhälle. En ekonomisk fördel för kommunen med PPA är att det inte blir någon investeringskostnad eller bindning av kapital, och att vi slipper alla problem som är förknippade med att äga. Kostnaden för solcellerna sprids istället ut över många år till ett i förväg förhandlat fast pris per kWh. Vidare är det bra för det lokala näringslivet om kommunen på allvar kommer igång med PPA och upphandlar lokalproducerad solel. För klimatet och miljön spelar det ingen roll vem som äger en solcellsanläggning, det viktigaste är att investeringen blir av.



Bilaga 1 – Investeringsbudget kalkyl för byggnation av direktägda hyreslägenheter

Att bygga egna nya hyresbostäder innebär ingen kostnad för kommunen eftersom det är lönsamt rent ekonomiskt. Sedan finns det också samhällsekonomiska vinster i att som kommun förfoga över ett eget bostadsbestånd, att det byggs fler hyresrätter och att dessa byggs klimatsmart.

Eftersom förslaget om att starta ett kommunalt bostadsbolag för att tillskapa fler hyresrätter i Nacka röstas ner varje år i kommunfullmäktige föreslår vi här ett alternativ med direktägda bostäder. Direktägda bostäder regleras inte i lagen om allmännyttiga bostadsaktiebolag vilket innebär större flexibilitet både gällande skatter och vid hanteringen av beståndet. Eftersom även bostadsrätter och ägarbostäder kan ingå i en sådan konstruktion kan den också skapa integrationsmässiga fördelar.

Egen produktion 10 000 kvm klimatneutrala hyreslägenheter i trä	
Byggkostnad	200 000 000 kr
Hysesintäkter	14 000 000 kr
Driftskostnader	1 800 000 kr
Tomträttsavgäld	2 140 000 kr
Driftnetto	10 060 000 kr
Direktavkastning	5,03%
Kapitalkostnad	1 700 000 kr
Avskrivning	4 000 000 kr
Resultat	4 360 000 kr



Hittat några förslag du gillar?

Gå med i Miljöpartiet!

mp.se/bli-medlem



miljöpartiet
de gröna